

Onor. Biblioteca Universităţii din Cluj Sibiu

Cluj Hírlap

Megjelenik mindennap a vasárnapokat és ünnepeket követő napok kivételével
Dr. VUCHETICH ENDRE vezetésével

Ziarul Comunităţii Maghiare din România
A Romániai Magyar Népkezősség lapja

A Timis-Torontal-i törvényesék bejegyzési száma 88.
(Dos. No. 934/1938)
Dr. VARNAY ELEMÉR felelős szerkesztő

Az angol-szovjet barátság háttere

Lélegzetvisszafojtva várja immár az egész világ, mi történik a tavaszi, hol, mikor és hogyan, milyen esetekben robban ki az első nagy összecsapás az európai nacionalista szövetség és a demokraták világ közt. Mindnyájan tudjuk, hogy a most következő stratégiai döntések még nem jelenthetik egyben a világháború végét, ugyanez azonban Londonból Washingtonból, Berlintől Tokióig mindenki érzi, hogy 1942 tavaszán olyan lépések érlelődnek a vértápta csatátereken, amelyek megnevezik a mostani háború egyetlen nagy ismétlődését. Minden lépés vezet, minden elfoglalt táplányi föld és stratégiai pont már a háború befejezéséig eshetőségeit mutatja. A nacionalista nagyhatalmak elmúlt kétéves, esztendőben olyan nagyszabású katonai győzelmeikkel alapozták meg az esélyeiket, hogy számára az sem volna veszélyes, ha egy-két nap vagy egy-hét esetleg az ellenségnek kedvezne. Anglia és az Egyesült Államok háborús mérlegének állásában viszont már minden újabb kis veszteség súlyos, végzetes elcsúszást, kikerülhetetlen sodródást jelent a teljes bukás, Erdélyt tehát az az óriási izgalom, az a minden lónyi írásból kivesendő idegesség, amellyel Anglia a házi tavaszi újrazedését várja. Most már a keneteljes szovjet sajtó hangja is elárulja, hogy Angliában a háború minden porszemét számontartják, hogy minden lépés polgár, tekintet nélkül világnézetű állásfoglalására, döntésében meg szeretné állítani a pereceket, az órákat, a tettek végső során egymáshoz közeledésükben. Most nem a szívesen emlékeznek vissza Moszkva londoni kiharátai sem a behavazott téli Hyde-parkban elődörgött szavakhoz, amelyekkel Téli tábornok miniszter elnökökös ányékában eltiprással fenyegették meg az európai kontinensét. De keserűen emlékezhetnek vissza a téli a lordok is, akik Churchill amerikai utja alomból, 1941 utolsó napjában győzelmi tudattal mondták belálos ítéletet az általuk annyira gyűlölt új tróparól. „Senki se tagadhatja, többé, a tél nem váltotta át a hozzáfűzött reményeket, — írta a Times február 16-án. — Miközben a távolkeleti háború keletázsiai reményeinkre teljes mértékben rácafélt, az európai háború utólagos sem következtetett be semmiféle változás, ami az ügyünket mutatná...”

Mi történik a keleti fronton, ha megindul az európai szövetségesek nagy tavaszi offenzívája, milyen reményei vannak a szovjetnek, meddig tarthat még a bolsevista hadsereg ellenállása, ezek azok a nagy kérdések, amelyek most a téli remények olvadásának pillanatában döbbentek az angolszász közvélemény elé. Jellemző egész Anglia etelen csalódottságára, hogy immár egyetlen angol lap már vár döntő sikereket a szovjettől, senki se foglalkozik többé a moszkvai jelentések diadalmas stratégiai jelentőségével, mindenki csak egy kérdésre szeretne választ adni: ellentáthat-e még egyáltalán a szovjet? A Daily Telegraph II. Miklós cár Oroszországra hivatkozik s azt írja, ezt a tavaszt talán még kibirja a szovjet, hiszen II. Miklós cár Oroszországa is kétségkívül a tudott lentől a központi hatalmaknak. Azóta meggyorsult a háború tempója, hétről hétre korlátok között az egykor súlyos esztendőket gyilkos háborúja. Eden lapja írta azonban még a villámgyors tempó ellenére is van látás arra, hogy ellen tudjon állni a szovjet. „Hadivágya ugyan nincs már olyan mennyiségben Moszkvára, hogy az egész 1500 kilométeres frontot tartani tudja; a azonban a szovjettábornokok kisebb frontra összpontosítják a védelmet, szembeszállhatnak a legnagyobb német támadásokkal is” — írta a lap, de annak megállapítását már olvasóink fantáziájára bízva, hogy hol, merre az a helyzet, melyben, vagy valahol a Káspitól északi partján találózik majd az a „kisebb fronton”, amelyet a tengelyhatalmak diadalmas tavaszi offenzívájával szemben még esetleg tartani tud Moszkva. Ez a „kisebb front”, melynek pontos vonalát egyik lap sem hajlandó megmutatni, a Daily Telegraph szerint viszont már csak azért is azmevehetőbb lesz a szovjet számára, mert Moszkva kanonai esztendővel közelebb kerülnek a még ép hadiüregtelenségek: Szibéria kellős közepéhez. Ez az észirte vallomás viszont, amely erősen emlékeztet a libai visszavonulás magyarizátára („csak azért” vonult vissza Auchinleck, hogy „közelebb” legyen az utánpótlás forrásához), versen elárulja, hogy a szovjet európai közvélemény ellenében már csak vézna reményeseket táplálhat Angliában.

A szibériai utánpótlás lehetőségét természetesen igazságtalan festik meg ugyanazok a lapok, amelyek más alkalmakkor, amikor a nacionalista hatalmak esztendőben szibériai összehúzóhatásról beszélnek, „névetségesen” a „nyerszőnök” tartják a szibériai utak jelentőségét. Ha arról van szó, hogy a tengelyhatalmak friss, tavaszi lendületű végső diadalt arat a keleti fronton és London a szerkesztőségét: házi utánpótlás Japán és Németország szibériai

szállásáról írják, egyszerre eltűnik a térképről a transzszibériai vasút is, járhatatlan karavánutakról írják egyöntetűen; ha viszont a szovjet ellenállásának lehetőségét kutatják, olyan utánpótlást teremtenek a front hátterében, amelyre még a legtöbb miúttal rendelkező európai ország: Belgium is büszke lehetne. Ugyanígy szerepeltek természetesen a szibériai hadiüreg statisztikai adatait is: amikor Sztálinék ellenállásáról van szó, nullákat biggyesztenek a sovány számjegyek mellé. Arról persze most már egyetlen angol lap sem ír, hogy Anglia és az Egyesült Államok 1941 júliusában elkötelezték magukat a szovjetnek hadianyagszállításra. A Perzsa öblöt már csak akkor emlegetik a lapok, amikor a rövid jelentések beszámolnak a Baszrába érkezett legújabb hindu különítményekről. Ha pedig a szovjetlapok a vladivosztoki utánpótlás lehetőségéről írják, az angol sajtó egyszerre hordul föl a szovjet „gunyos megjegyzései” ellen: a rossz lelkiismeret beszél mindazon eltekintől, amelyek hol a Pravidt, hol az Izvesztiját oktatják ki. Anglia és az Egyesült Államok ma már „évdőcsenek”, „gunyolódásnak” tartják a vladivosztoki ut emlegetését és dühösen figyelmeztetik a szovjetország szövetségét; Moszkva: tőkéletesen tisztában van a csendeseceáni helyzettel, tudja hogy Anetia és az Egyesült Államok még a közvetlen angol-amerikai csendeseceáni támaszpontokra sem küldhetnek utánpótlást, hogyan képezik hát a moszkvaiak, hogy Nagy-britannia és az Egyesült Államok hajói megpróbálkoznak a vladivosztoki blokádtörésével, amelyet a londoni sajtó beszámolóit szerint a japánok, úgy látszik, tőkéletesen megszervezték.

Jelenzőt viszont Anglia cinizmusára, hogy az egész angol sajtóban egyetlen cikk sem foglalkozik a bolsevik szövetséges közvetlen állami jövőjével. Senki se félti a vágőhidra küldött tömegeket, senki se félti az orosz nép jövőjét, Anglia csak egyre gondol: a szovjetország nyersanyagforrásokra. Hogy mi lesz a szovjetország néppel a bukás után, az nem érdekli Angliát. De hogy ki parancsol például a kaukázusi elakutak, fölött, ki lesz az óriási ukránjai alföld ura, annál fontosabb kérdés Anglia számára. Az egyetlen segítséget éppen ezért nem Szovjetország számára követelik a Sir Stafford Cripps ura-lonra-jutása után émelítőn érzélgős bolsevik-barát londoni lapok, a segítségüknek csak egyetlen formáját ismerik: küldjön minél több katonát Anglia Iránon át a Kaukázusba, hogy megvédehesék a Kaukázust a nacionalista szövetségesek előretörésével szemben!

Tekintve, hogy London csak az olaj érdekli és csak a Kaukázust félti, az egész angol sajtó szentül hiszi és

fenn hirdeti, hogy a tavaszi német offenzíva legfőbb célja a Kaukázus lesz. Természetesen egyetlen tárgyi adat sem áll a londoni stratégák rendelkezésére, amelyre támaszkodva komoly határozottsággal megjövendölhetnék a kaukázusi hadjáratot, a zürichi és a stockholmi tudósítók azonban bőkezű előzékenységgel gondoskodnak a „megdönthetetlen bizonyítékokról” is. Csak a párisi papagáj, Madame Tabouis multa felül hezudozáival a zürichi és stockholmi angol újságírók fantáziadus meséit. Egy-egy ilyen stockholmi, vagy zürichi jelentés elegendő alapot szolgált arra is, hogy megszólaltassák az angol sajtó hasábjain „őfelsége tábornokait”, a birneves házra fényeket. Minden nap újabb és újabb titokzatos hágoakat eddig még ismeretlen ösvényeket fedeznek fel azután a Kaukázus sötét hegymegyejében, majd szemléltető térképekkel is bebizonyítják az angol sajtó legújabb tételét: hiába lesz kénytelen meghátrálni a szovjetország hadsereg az európai nacionalista szövetségesek döntő tavaszi előnyomulása előtt, a Kaukázusban már az angolszászok állnak őrt s így bármilyen nagy társas következik be az 1500 kilométeres keleti front végtelen vonalán, London szerint a Kaukázust — érted alatta az olajat — mégis tartani lehet. Azok, akik nyíltan mernek szólni, természetesen a másik lehetőséggel is számolnak s ahhoz a végső konzekvenciához jutnak el hosszas fejtegetések során, ha sors ugy hozná, hogy mégis a németek győznek és Dél felé is előtörnek, vagyis Anglia 1942-ben elveszti a kaukázusi és az iraki olajforrások támogatását, nemcsak a földközéltengri angol flotta lesz kénytelen visszavonulni az Atlanti-óceánra, Anglia indiai-óceáni flottája is tehetetlen lesz, hiszen a jávai olajkutak Japán részéről történt megszerzésével a Távolkeleti olajforrásai végleg elapadtak Anglia számára, — az iraki olaj nélkül pedig egyetlen indiai-óceáni angol hajó sem indulhat utnak.

A keleti fronton bekövetkező tavaszi döntés Anglia számára is végzetes lesz. A közeljövő lehetőségeinek listálgatása közben nem esedé tehát, hogy Anglia éjjel-nappal a Kaukázusra gondol. A haj csak az, hogy a keleti fronton álló bolsevik hordák sohasem fognak értesülni a szövetséges angol sajtó őszinte eltekintől és sohasem fogják megtudni talár, hogy mindez, amit szinte az utolsó szál emberig védték, egyes-egyedül Anglia imperialista érdekeit szolgált. Sztálinék ugyanis a nap minden órájában gondoskodnak arról, hogy a még meglévő szovjetország szűzöllemének eszék azokat az angolszász véleményeket, elteketet bömböljék a keleti fronton álló hordák felé, amelyek a z angolszász bolsevista szövetség dícsőretése közben a legfontosabbról, a tavaszi és a lordok barátságának zálogáról, — az olajról következetesen megfeledkeznek...

VAJTA FERENC

Partraszállást kíséreltek meg Franciaországban az angol csapatok de tervük csufos kudarcba fulladt

Szétugraszották a partraszállást megkísérlő brit hajórajt A partraszállt angol erőkert megsemmisítették — Több angol hadihajó elsüllyedt

Az angolszászok bolsevista szövetségese, miután a keleti harctéren csaknem összes tartalékainak harc-bavetése után sem tudott eredményt elérni, mindinkább sürgette az angol és amerikai hadvezetőséget, hogy tehermentesítő offenzívát indítson az európai harctér valamelyik részén. Az angolok, hogy legalább a látszatnak megfeleljenek, először Norvégiában kísérelték meg a partraszállást, de ez a kísérletük kudarcba fulladt. Néhány hét előtt előtörnyösökkel kíséreltek a francia partvidéken, azonban ez a próbálkozás is eredménytelenül végződött. Majszky, az orosz szovjet londoni követe legutóbb, amikor több angli újságnak átnyújtotta a Lenin-rendet, nagyobb beszédet mondott, amelyben követelő hangon szólt arról, hogy az angolok is tegyenek végre valamit a német hadisikerek ellensúlyozása érdekében.

Majszky parancsára az angolok az elmúlt éjszaka partraszállást kíséreltek meg Franciaország nyugati partján. Hadműveletük színhelyéül a Loire-folyó tor-

kolatát választották, amely a Szajna mellett leghatalmasabb folyója Franciaországnak és Nantes környékén ömlik az Atlanti-óceánra. Ez a kísérletük is megbukott, amint erről a német vezéri főhadiszállásnak szombat délelőtt hivatalos különjelentése beszámol.

Eszerint a március huszonhetedikéről huszonnyolcadikára virradó éjszakán angol tengerészeti egységek megkísérelték a partraszállást Saint Nazaire öblébe, a Loire-folyam torkolatánál, hogy az ottani tengerelattjáró bázist megtámadják és a zsilepeket tönkretessék. Német légharító tüzérség és a tengerészeti tüzérség ütegei nyomban felfedezték és tűz alá vették az ellenséges hajókat. Az ellenséges csapatok egy részének sikerült partra szállni, ezeket megsemmisítették. Száz hadifoglyot is ejtettek. A hajók egy részét elsüllyesztették, másik része elmenekült. Egy ellenséges rombolót, kilenc gyorsnaszádot és négy torpadónaszádot megsemmisítettek.

Nyílt levél Crippshez

Az lesz India igazi barátja,
aki támogatja szabadsága kivívását

Berlinből jelenti a Rador: Subash Chandra Bose indus népzvezér nyílt levelet intézett Sir Stafford Crippshez. A nyílt levél szövegét az egyik rádióállomás közölte. Egyebek között a következőket tartalmazza:

Néhezen találhattak volna egy angolt, aki nagyobb ellensége az indusoknak, mint Sir Stafford Cripps, aki Churchill egyik legjobb barátja.

India azonban tisztában van azzal, mit várhat az angoloktól, hiszen a két nép kapcsolatának történelme nem volt egyéb, mint a megszegett ígéretek sorozata.

Anglia már 1929-ben azt mondta az indusoknak, hogy a tengelyhatalmak előzönléssel fenyegetik Indiát.

India valódi ellensége azonban éppen Anglia, mely az indusokat, akarata ellenére, háborúba vitte.

A háromhatalmi egyezmény államainak szándékát világosan bizonyítja az a jelszó, mely Japántól származik: „India az indiaiaké!” Az indus nép tudja, hogy most dől el sorsa és

az lesz India igazi barátja, aki támogatja szabadsága kivívásában.

Mussolini beszéde a takarékoságról

Értékesebbek a szorgalmas hangyák,
mint a pazarió tücskök

Rómából jelenti a Rador: Az olasz népbank központi intézetének elnöke és az igazgatóság tagjai kihallgatáson jelentek meg Mussolini miniszterelnök előtt, aki ez alkalommal a következőket jelentette ki:

— Bár szokásom, hogy háboru idején hallgassak, kihasználom az alkalmat, hogy bizonyos dolgok tisztázása és a mi és önk útjának megvilágítására néhány közvetlen érdekű dolgot elmondjak. A progresszív módon és állandóan növekvő árak, valamint a spekuláció véget nem érő láncolat, aminek eredménye a pénzpuffasztás. Ez természetesen magával hozza a pénzegység, takarékok és fizetések értékcsökkenését. A kormányunk szilárd akarata véget fog vetni ennek a folyamatnak.

A nemzetgazdaság megmentéséről van szó, arról, hogy ne tegyünk egyetlen lépést sem a szakadók felé vezető úton.

Oda kell kiáltanunk minden olasznak, hogy a pénz-inennyiség rendkívül gyors növekedése kikerülhetetlenül egy élet munkájának gyümölcsét jelentő takarékok megsemmisüléséhez vezet.

Védelemben kell részesítenünk a takarékoskodókat,

— folytatta a Duce, — mert őket tartottuk a legjobb

állampolgároknak. Mint a mesében, ők a szorgos hangyák, akiket többre becsülnék a pazarió tücsköknél. Cselekedetükkel arról tanuszkodnak, hogy hisznek az államban, hisznek az olasz pénzegységben és hadseregünk győzelmében. Nem lehet ugyanezeket mondani azokról a lelkiismeretlen és csüggedt idegbegekről, akik a legkülönbözőbb dolgokat sietnek összevásárolni.

A Duce beszéde további részében rámutatott az olasz nép lelki egészségére, amit főleg a falusi lakosság köréből kikerülő takarékbetétek igazolnak, majd így folytatta:

— A földművelő réteg igazi és való érdekeit nem az árak látszatszerű emelésével, hanem takarékjaik megvédésével biztosíthatjuk.

Ez a védelem humánus eszközökkel történik, de ha szükség lesz rá, kényszerrel is megakadályozzuk a pénz értéktesztelését és későbbi teljes értékvesztését. — Végül Mussolini felhívta a népbankok központi intézete vezetőségének tagjait, hassanak oda, hogy példamutatásukkal előjárjanak. — Pillanatig sem kételkedem, — fejezte be a Duce, — hogy mindezeket módszeresen, kitartással, megértéssel és főleg hittel fogják végezni.

Vatikáni körökben

A Szentszék és Japán diplomáciai kapcsolatainak
nagy fontosságot tulajdonítanak

Rómából jelenti a Német Távirati Iroda: Hire jár, hogy angolszász körökben ellenzik a Szentszék és Japán diplomáciai kapcsolatainak felvételét. Illetékes római körök hangsúlyozzák, hogy a diplomáciai kapcsolatok felvételére vonatkozó szerdai hivatalos közlemény, valamint az a tény, hogy a kapcsolatokat már fel is vették, azt bizonyítja, hogy

a Vatikán nem befolyásoltatja magát az angolszászok tiltakozásától.

A jelenlegi helyzetben nyilvánvaló, hogy a Vatikánnak megoldásra kell jutnia ebben a kérdésben, tekintettel arra, hogy a japánok által elfoglalt területek a távolkeleti missziók

legszámtöbbet tömegeit képviselik.

Római körök hangsúlyozzák azt is, hogy a fülöp-szigeti, hollandindiai és indokina helyzettel kapcsolatosan a Vatikán a legkedvezőbbben fogadta a japánok részéről megnyilvánuló ama óhaját, hogy

szükségesnek tartja a diplomáciai kapcsolatok visszaállítását a két hatalom között.

Japán és a Vatikán kapcsolatainak felvétele, — állapítják meg Rómában, — ugy a jelen szükségessége, mint a múlt eseményeinek következménye, melyek mindenkor a japán—vatikáni közeledést sürgettek.

A Vatikánt hir szerint egy magasrangú főpap, Monsignore Paolo Marella képviseli a japán kormány-nál, apostoli delegátusi minőségben. Monsignore Marella nem kap külön diplomáciai minősítést, hanem a japán püspökség mellett fog működni.

A Vatikán tokiói képviselője már 1933-ban megkezdett missziója óta baráti kapcsolatokat tart fent a kormányval s a japán hatóságok a diplomatáknak járó összes kiváltságokban részesítették, bár nem volt tagja a diplomáciai testületnek. (Rador)

Tokióból jelenti a Német Távirati Iroda, hogy a japán kormány Harada rendkívüli követet és meghatalmazott minisztert különleges megbízatással a Szentszék mellé kinevezte. Ez az első eset, hogy Japán követet küld a pápai udvarba.

Rómából jelentik: Az „Osservatore Romano”, a Vatikán félhivatalos lapja

vezető helyen számol be a japán—vatikáni

kapcsolatok kedvező alakulásáról és elismeréssel emlékezik meg a tokiói kormány ama elhatározásáról, mely lehetővé teszi, hogy a távolkeleti katolikus missziók helyzete a diplomáciai kapcsolatok felvétele révén is megerősítést nyer. A lap részletesen ismerteti a Vatikán, valamint Japán első diplomáciai képviselőinek életrajzát is.

A HÉT
A külföld krónikája

ANKARA. Pápen német nagykövet Berlinbe utazott. Gerede berlini török követ kihallgatáson jelent meg a török köztársasági elnöknel. Pápen merész lőnek bünpere áprilisban kezdődik; hét vádlottat litanak a bírak elé. A Milasz elleni brit bombatámadásnak több, mint száz áldozata volt. Az iráni határ közelében török csapatösszevonások vannak folyamatban. Megkötötték a török—svájci gazdasági egyezményt. Kemal Atatürknek mauzoleumot emelnek. Oshima berlini japán nagykövet fontos javaslatot tesz Ankarába.

ATHEN. A görög sajtó elítéli az angolszászok lépését, hogy több ezer görög tengerészt fogságba vetettek, mert vonakodtak angol hajón szolgálni teljesíteni.

BELGRAD. Szerbiában lelepleztek egy kommunisták szervezetét, nyolcvan tagját elfogták. Négy tábornok, szerb miniszterelnök a háromhatalmi egyezményhez történt csatlakozás évfordulóján beszédet mondott, megbélyegezte a Szimovits-kabulát és hangsúlyozta, hogy a szerb nép a tengelyhatalmak oldalán találhatja meg boldogulása útját. Szerbiai német népesoport megszervezi a német hadsereg fegyveres védelmét.

BERLIN. A német külügyminiszterium a bénapunatólásokról terjesztett híreket alaptalanokká minősítette. Rundstedt vezértábornagy ötven éves tónai jubileumát bensőséges ünnepség keretében ték meg. Megnyílt a közvetlen távbeszélőösszeköttetés Berlin—București—Lemberg között. Pápen a karai német nagykövet megérkezett Berlinbe, nyitkozott a német—török viszonyról és hangsúlyozta, hogy a két ország kapcsolatai szívélyesek, egyre jobban kimélyülnek.

BUDAPEST. Ugo Cavallero, az olasz nagyvezetkar főnöke, Budapestre érkezett. Magyarország védelge volt ezen a héten az olasz földművelésügyi miniszter is. Az új magyar főcserkész: Farkas Ferenc vezérőrnagy. Csanád-, Békés- és Csongrád vármegyében katasztrófális arányú belvízáradás lépett fel. XII. Pius pápa a szatmári római katolikus egyházmegye püspökévé és a nagyváradi egyházmegye apostoli kormányzójává Scheffler János dr. egyetemi tanárt nevezte ki.

MADRID. Lelepleztek egy titkos szervezetet, melynek ügynökei koldusoknak, vándorkereskedőknek stb. öltözve kémkedtek Anglia javára. A kém szervezet főmegbízottja a marxista ifjúsági szervezet titkára volt; a spanyol rendőrség letartóztatta.

PÁRIS. Németország száz millió frankot adományozott a megszállt francia területek ellen intézett brit bombatámadások által leginkább sújtott családok felsegélyezésére. Páris és Vichy között megnyílt a közvetlen légit forgalom. A franciaországi közterületi eltávolítják a művészietlen szobrokat.

RÓMA. A fasizmus megalapításának évfordulóján nagyszabású ünnepségek zajlottak le Rómában. Az ifjúsági diszszemlén több, mint százezer ifjúsagista vett részt. Az olasz lapok Mussolini beszakalkotó érdemeit méltatják. Neki köszönhető, hogy Olaszországban visszaállították a munka utimát és az ő zseniális szervező ereje biztosította az olasz nemzet számára azt a nagyhatalmi pozíciót, melyet ma Európában betölt. Rómában felavatták Tiberis új hidját (Ponte Fiorentini).

STOCKHOLM. Gusztáv svéd király többfeltelegeskedés után felgyógyult. A svéd igazságügyminiszter rendeletére tíz kommunista lap legújabb kiadványait elkobozták.

SZÓFIA. Borisz bolgár király látogatást tett a német vezérí főhadiszálláson; Hitler vezér és kancellárral, Ribbentrop külügyminiszterrel és Göring tábornaggal tárgyalt. A bolgár kormányhoz küldött „Vecser” a látogatással kapcsolatban utal a ország szoros baráti kapcsolataira, mely már a világháborús fegyverteszterésigben is nyilvánvalóan hangsúlyozza, hogy Bulgária együtt menetel és együtt küzd Németországgal azon az úton, mely a közös győzelemhez vezet.

VATIKÁNVAROS. Monsignore Carminati „Propaganda Fide” vezértitkára meghalt. A Vatikánban nagy meglepetést keltett Japán ama óhaját, hogy diplomáciai kapcsolatot kíván létesíteni a Szentszékkel.

VICHY. Pétain tábornagy üzenetet intézett a francia néphez, melynek minden tagjától kemény munkát és áldozatot vár az ország újjáépítése érdekében. A riomi főtárgyalás holtpontra jutott; a francia felelősség egyoldalú értelmezése és vitatása francia körökben is nézeteltérésekre vezetett. Lehetséges, hogy a főtárgyalást bizonytalan időre elnapolják, de az sincs kizárva, hogy más alapon új eljárás indul az összeomlás előidézőinek felelősségrevonására.

„URANIA” sláger - filmszínház

ARAD. TELEFON: 12-32

Ma és a következő napokon

Előadások 3, 5, 7, 15 és 9.15-kor

Burma lángokban

DOROTHY LAMOUR

Robert Preston és Preston Forster együttes hatalmas filmje

Politikai kombinációk Franciaországban

Laval volt miniszterelnök belép a vichyi kormányba

Vichyből jött a Rador: Megbízható francia források értesülése szerint Petain marsall csütörtökön Vichy közelében levő Randanban megbeszélést folytatott Lavallal. Vichyben a megbeszélés híre nagy felzúdulást keltett, de azt illetékes körök nem erősítették meg. Politikai körökben úgy hiszik, hogy a megbeszélés előkészítette Laválnak a kormányba való esetleges belépését. Lavalhoz közelálló körök hangoztatják, kevés a valószínűség arra, hogy Laval módosította volna a Petain marsalltól kért személyi és politikai biztosítékat, amelyek lehetővé tennék a kormányba való belépését. Ezeket a biztosítékokat ugyanis még 1940 szeptember 13-án, közvetlenül a kormányból történt elbocsátása után kérte. Eme körök véleménye szerint

nem valószínű az sem, hogy Petain elfogadná ezeket a feltételeket.

A találkozással kapcsolatban úgy tudják, hogy a megbeszélésre, amely csupán a két államférfi között folyt le, Laval kezdeményezésére került a sor.

DARLAN TENGERNAGY IS TÁRGYALT LAVALLAL

A Rador újabb jelentése szerint a Petain marsallal folytatott megbeszélések után Darlan tengernagy is tárgyalt Lavallal. A megbeszélésekről nem adtak ki hivatalos közleményt. Darlan tengernagy azonban nagy meglepődést mutatott a megbeszélésekkel kapcsolatban.

Japán haderő bombázó századai a csungkinginai hadállásokat támadják

Nankingból jelenti a Domei-ügynökség: A japán hatóságok közölték, hogy a japán haderő bombázó századai most kezdték meg a támadást Honan északi részén a kínai erők ellen és megakadályozták a csungkingi kormány ott eszközölt újjászervezési és újjáépítési munkálatainak végrehajtását. Sanghaiból jelenti a Német Távirati Iroda: A

Domei-ügynökség közli, hogy a japán hajóhad egységei Rangun elfoglalása után most futottak be első ízben az ottani hadikikötőbe és horgonyt vetettek az Elephant Point vizén. A japánok átvették a kikötő parancsnokságát. A hadikikötőn japán lobogó leng. (Rador)

Most jönnek rá, hogy

A franciák akkor sem győztek volna, ha jobban lettek volna felszerelve

Riomból jelenti a Havas-OFI-ügynökség: A rió-főtárgyalás pénteki ülésén első tanuként Etcheberry tábornok mondotta el vallomását. Mint az előző tanuk, ő is a tartalékos állománybeli katonai kiképzési fogvatartását és a hadianyaghiányt hangsúlyozta, de nem értett egyet azzal a megállapítással, mely szerint a téli állóháború lelohasztotta a német csapatok lelkesedését. Szerinte a német páncélosok támadását a franciák akkor sem tudták volna feltartóztatni, ha jobban lettek volna felszerelve.

A második tanu, Janson tartalékos ezredes a frontmögötti hadianyaglerakatok fogyatékosságát tette bírálat tárgyává.

Fél óras szünet után délután háromkor a harmadik tanu, Feuillat ezredest hallgatta ki, aki dicséretet tartalékos tisztet, de rámutatott a hadianyaghiányra. Egy másik tanu, Leperz gyarmati gyalogsági százados az egészségügyi szolgálat megszervezését bírálta, majd vita fejlődött ki közte és Daladier között a 25 ezredméteres tanktörő ágyúk technikai értékeitől.

Ezeket az ágyúkat a tanu szerint nehezen lehetett kezelni.

A tárgyalás délután négykor ért véget; kedden délután folytatják. (Rador)

Moszkva hadifontosságu célpontjait bombázták a német repülők

A német főhadiszállás legújabb jelentése

A német vezéri főhadiszállás szombaton délután közzétett legújabb hivatalos jelentése szerint a keleti határára a Keres-félszigeten és a front északi részén gyengébb ellenséges erők támadásait visszataszították. A front középső és északi szakaszán az ellenség páncélosoktól támogatott, eredménytelen támadásokat intézett a német állások ellen. Német harci repülők az éjszaka megtámadták Moszkva hadifontosságu célpontjait. A keleti határára az ellenség tegnap 21 repülőgépet és 35 páncélosot küldött.

Északafrikában az éjszakai támadás alkalmával Timini környékén angol foglyokat ejtettek. Német zuhanó bombázók Tobruk kikötői berendezéseit támadták meg és bombatalálatokat értek el egy ellenséges kereskedelmi hajón. Légi harcokban három brit repülőgépet lelőttek.

Malta szigetén repülőterek és hajóépítő üzemek ellen, valamint La Valetta kikötői berendezései ellen a légítámadásokat éjjel és nappal folytatták.

Anglia keleti és déli partvidékén több kikötői berendezést bombáztak. Két ellenséges kereskedelmi hajó megsérült.

A szovjet már a tizenhatéves ifjakat is mozgósítja

Berlinből jelenti a Rador: Katonai körök közlése szerint a keleti front középső szakasza mögött levő foglyotáborból érkezett foglyok életkorának megvizsgálása után megállapították, hogy 502 szovjet katonából, akik a megsemmisített 173. és 336. számú gyalogsági hadosztályokhoz tartoztak, 205 szovjet katonának negyvenöt évnél idősebb, kilencvenkilenc 40-45 év között van, hatvan katonának 30-40 év között van és

csupán harminchárom katonának fiatalabb és nem töltötte még be a 30 évet.

A hadifoglyok között van százöt ujonge is 16-18 év között.

Az 1912-1917 korosztályokhoz tartozó katonákat, akik már az előző háborúban is résztvettek, ez év februárjában mozgósították és alig néhány napig tartó felületes kiképzés után kiküldték őket a frontra. A legfiatalabbakat tavaly ősszel hívták fegyverbe és négy-nvenc hétig tartó kiképzés után már a frontra kerültek.

ANGOL ÁLNOKSÁG

Izisztambulból jelenti a Rador: Jóírtésült körök szerint a török hatóságok még a támadás északaján megállapították, hogy Milasz városát angol repülők bombázták. A bombák robbanásai északamerikai készítmények voltak. Az Ankarában kiadott első közlemény, amely beszámolt a bombázásról, csak azért készült olyan tiszta fogalmazással, mert a brit nagykövét időről időre kérte, hogy jelentést tegyen a kormányának. Ebből az is megállapítható, hogy a londoni kormány sajnálkozása nem volt őszinte és csupán azért hangzott el, mert London nem tudta tagadni az eseményeket.

Április 30-ig meghosszabbították a visszacsatolási kölcsönjegyzés határidejét

Bucurestiből jelentik: Az 1941 július 31-én megjelent 2200. számú rendeletörvénnyel kibocsátott visszacsatolási kölcsönjegyzés határidejére nézve újabb törvényrendelet jelent meg, amely a jegyzés utolsó napjával április 30-át tűzi ki. A falusi lakosság részére kibocsátott kötvények jegyzése október 31-én jár le. Kimondja a törvényrendelet, hogy a kötvények kibocsátási árfolyama — eltérően az eddigiektől — névértéken történik, vagyis az ötezer leies címletek ugyanilyen áron kerülnek eladásra. Hasonló módon jegyezhető a falusiak ezer leies címletű kötvénye.

Az osztálysorsjáték tizennegyedik napjának húzási eredménye

Bucurestiből jelentik: Az osztálysorsjáték ötödik osztályának tizennegyedik napi húzásán a következő számok nyertek nagyobb összegeket:

- Hatvanezer leit nyert az 1301, 78.737 és 28.080 számú sorsjegy.
- Ötvenezer leit nyert a 33.863, 33.724, 20.617, 62.739 és 29.735 számú sorsjegy.
- Negyvenezer leit nyert a 64.962, 14.939, 67.582, 36.043, 78.479 és 61.809 számú sorsjegy.
- Huszonötezer leit nyert a 25.139, 72.123, 38.028, 20.988, 1800, 11.237, 30.257, 28.925, 20.535, 31.313, 29.106, 79.102 és 31.345 számú sorsjegy.
- Huszezer leit nyert a 32.515, 22.500, 35.629, 48.935, 33.108, 25.309, 73.319, 30.450, 68.099, 36.994, 20.333, 67.681, 37.28, 7638 és 24.857 számú sorsjegy.
- Tizenötezer leit nyert a 8154, 39.224, 79.978, 76.456, 45.988, 13.330, 54.429, 735, 33.937, 30.014, 48.145, 59.825, 38.119, 58.370, 64.947, 78.989, 70.755, 20.066, 36.194, 8769 és 46.296 számú sorsjegy.

A fentiekben kívül még számos sorsjegyet húztak ki egyenkint tízezer, haterer és ötezer leies nyere-ménnyel. A húzás tovább folyik. Számhibákért nem vállalunk felelősséget.

A muzulmán liga elnöke ma ismét tárgyal Sir Stafford Crippsszel. Amszterdamból jelenti a Rador: Az angol hírszolgálat Uj-Delhiből érkezett híre szerint a muzulmán liga vezetőbizottsága pénteken este befejezte ülését és a muzulmán liga elnöke ma ismét találkozik Sir Stafford Crippsszel, aki különben ma több indiai kommunissal is megbeszélést folytat.

FORUM (Arad)

a nagyfilmek színháza. Tel. 20-10

Ma premier!

KARL FRÖHLICH mesterrendező legújabb filmje, amiben van négy fiatal csinos lány, egy kötekedő: Marianne (INGRID BERGMANN), egy angyalian edes: Käte (SABINE PETERS), egy kacér: Lotte (CARSTA LÖCK) és egy hallatlanul szemtelen: Franciska (URSULA HERKING)

Csintalan lányok

a férfi szerepeket

Hans Söhnker, Leo Székács játszák

7 sz. O. N. C.-UFA híradó. Előadások 3, 5, 7, 15 és 9.30-kor. — Vasárnap 11.30-kor matiné

Kedvezményes és szabadjegyek nem érvényesek.

FIGYELME!

és új borok, likőrök, rumok és párlatok a

Handya Szövetkezetek

Arad, Sándor-utca 2. Telefon 29 és aradi raktáránál, Andrei Muresianu 7-9 telefon 1465

Százötven éve hunyt el Pestalozzi

Egy nagy emberbarát és kiváló pedagógus emlékezete

Bensőséges kegyelettel ülték meg Svájcban országszerte Pestalozzi, a néhai való nagy pedagógus és emberbarát elhunytának százötvenötödik évfordulóját. A feljegyzések szerint Pestalozzi kemény megpróbáltatásokat élt át hosszú élete során. Szülei korán elhaltak és a Zürichben 1746 január 12-én született gyermeket, akinek családja az olaszországi Chiavennából származott. Nagypapa nevelte. Diákévei során Lavaterhez, a helvét hazafiak akkori lángelkű vezetőjéhez csatlakozott és az utóbb nagynevű frenológussá vált tudós mellett a klasszikusok: Plato, Plutarchos, Aristoteles bölcséletét tanulmányozta.

GYAKORLATI ÉRZÉKE

lehetővé tette, hogy a vagyontalan Pestalozzi ügyes körültekintéssel kisebb földbirtokot béreljen Aargau kantonban, ahol az általa megalapított ugynevezett Neuhofer udvarházába költözött és szorgalmas igyekezettel maga művelte törpe birtokának földjét. Az önhíájukon kívül elszegényedettek, a sorsüldözöttek, a sors elesettjei iránt szinte megható részvétet érzett Pestalozzi. Annak ellenére, hogy őt sem kímélték a megpróbáltatások, összekuporgatott filléreiből megalapította az első szeretetházat, amely azonban alig öt esztendőig, 1774-től 1779-ig állt nyitva a gyámoltásra szorulóknak számára, Neuhofer közelében...

Időközben a nemesszervi alapítót magát is olyan

SORSCAPÁSOK ÉRTEK,

hogy kénytelen volt feladni az általa életrekellett intézmény támogatását.

A fáradhatatlan férfiut nem törte meg a balsors. Irodalmi tevékenységbe kezdett. 1780-ban megírta „Egy remete estéje”, valamint „Lienhard és Gertrud” című alkotásait, amelyek megnyitották előtte az irodalmi érvényesülés lehetőségeit. Az önzetlen Pestalozzi természetesen nem mulasztotta el, hogy munkájának anyagi eredményeit szűkölködő emberársai javára fordítsa. Újult erővel működött tovább és már 1782-ben a gyermekölésről szóló pamfletjével Svájc egyik legismertebb és legnépszerűbb írója lett. Érdeklődése gyakorlati téren is megnyilvánult.

NYUGTALAN LÉNYE

egyre újabb összeköttetések után kutatott, s így került kapcsolatba gróf Zinzendorffal, akinek befolyását az iránt óhajtott megnyerni, hogy Bécsbe költözzék és onnan folytassa emberbaráti tevékenységét.

1780-ban testileg terhelt fiára hagyományozta a neuhoferi udvarházát, ő maga felkerekedett, hogy Lipcsében keressen új elhelyezkedést. Érdekes és általában kevésbé ismert körülmény, hogy Pestalozzi 1792-ben, a francia forradalom esztendejében francia állampolgárságot szerzett. Művei azonban változatlanul német nyelven jelentek meg. Ebből az időből származik „Igen vagy nem” című alkotása, amely az irónak a francia forradalommal szemben való állásfoglalását körvonalazza. Nem kevésbé jelentős az „Alakok ABC-könyvemből” című 1797-ben kiadott munkája, valamint az 1803-ban sajtó alá rendezett „Példázatok”. Pestalozzi legnagyobb jelentőségű

IRODALMI MUNKÁJA

azonban kétségtelenül az a bölcsészeti remekműve volt, amelyen nem kevesebb mint tizennégy évig munkálkodott és amely „Tanulmányaim a természet rendjéről az emberiség fejlődésére vonatkozóan” hosszadalmas címmel jelent meg 1797-ben.

Viszontagságos élete során Pestalozzi egy időben a „Helvetik” című folyóirat szerkesztője is volt, majd átvette a svájci hivatalos lap, a „Helvetischer Volksbote” szerkesztését, míg végül hazájának hívására az őskantonok háborús katasztrófája után Svájc árváinak valóságos atyái gondozója lett.

Súlyos esztendőik kemény munkáját jelentették ezek a fáradtságos idők. Pestalozzi minden ellenszolgáltatás nélkül közel öt éven keresztül iskolamester volt Burgdorfban, Münchenbuchseeben, valamint Yverdonban. Pedagógiai elmélete, amely az emberek egymás közötti megértését hirdette, ekkor bontakozott ki a gyakorlati életben is. Yverdonban már szeresztől csatlakoztak hozzá a növendékek! Később irodalmi összeköttetései, rendkívüli

SZÓNOKI KÉSZSÉGE

a szűkebb hazáján túlélő hírnévvel ajándékozták meg őt. A lipcsei Cotta európai hírvé kiadó cég

1819-től 1825-ig terjedő időben nem kevesebb mint 15 kötet pedagógiai munkáját rendezte sajtó alá saját kiadásában.

Amint senki nem próféta a saját hazájában, Pestalozzi elgondolásai a legkevésbé szűkebb hazájában, Svájcban találtak visszhangra. Nagyvonalú elképzeléseit lekicsinyelték, terveit kigunyolták, őt magát hántó mellőzések érték, — valóban, honfitársai közül akkoriban alig valaki akadt, aki magáévá tette volna Pestalozzi karitatív munkásságának alapvető gondolatát.

Mindehhez hozzájárult nem éppen szerencsés egyénisége Pestalozzi, ez az örökös terveket követő, nyugtalan, lázasan kutató, majd ismét mélyésges letargiába süllyedő lélek bizonyára sok kortársa szemében abnormálisnak tűnhetett. A gyakorlati életben való teljes tájékozatlansága még csak fokozta volna Pestalozzi fonákosságát. Szerencséjére a Burgdorfban és Yverdonban megalapított

SZERETETHÁZAK

mégis fennmaradtak áldozatkész munkatársainak lelkes fáradozásai által. Ő maga csak kevés elismerést aratott emberbaráti tevékenységéért.

Évi forgalom nyolcvan tonna bélyeg

(Kulisszatitkok a bélyegkereskedők raktáraiból)

A gyűjtőszendvények közül napjainkban világszerte legerősebben a bélyeggyűjtés szendvénye virágzik. Komoly, ősz öreg bapcsik és nénik, unokáikkal váltivette görnyednek a papírlapok, albumok felett és illesztgetik rende, sorba, érték és fajták szerint a milliónyi apró papírdarabot. Nézzük meg egyszer, kísérjük végig az utat, „ahogy a bélyeg eljut odáig”, — hogyan is kerül tulajdonképpen forgalomba, üzletbe és a szendvényes gyűjtők kezei közé?...

BÉLYEGERT — SZERECSENGYEREK

Buzgó missziós társaságok, jótékonyasági egyesületek, szegény emberek, iskolás kisdíákok kereseti forrása a — kilós bélyegáru. Talán vannak, akik még emlékeznek, hogy gyerekkorukban a katolikus iskolák kongregációján keresztül, bélyegért kis szerencsengyereket lehetett venni, akiknek ellátásáról azután az ember újabb, nagyszabású bélyegszállítmánnyal gondoskodott. Lehet, hogy még most kaphatók kis szerencsengyerekek, de a kilós áru nagyrésze manapság a kereskedőkhöz vándorol.

A bélyegkereskedő — ha kilós árut vásárol — tizenöt-husz kilósnál alkalmaz a leáztatás hatalmas munkájához. A gyerekek akkoriban dolgoznak és lemosva, fajták szerint szétválogatva prezentálják a kereskedőknek az árut. Ekkor kezdődik a kereskedő tulajdonképpeni munkája, mert az üzemben gyűjtik, válogatják, ragasztják és dolgozzák fel az ezer meg ezer különféle fajta bélyeget. Itt állítják elő a világ számára a legújabb játékszert, itt pakkolják, csomagolják, gyűjtik borítékba a „száz bélyeget a világ minden részéről”.

Mert a bélyegnagykereskedő hivatása, mestersége fenntartani a bélyeg örökös, fluktuáló körforgását. A nagykereskedők bonyolítják le a nemzetközi üzleteket, cseréket és napi postájuk a nagy világtérképhez hasonlít, mert minden állam jóformán nap mint nap szerepel a levelek között.

„SZÁZ BÉLYEG A VILÁG MINDEN TÁJÁRÓL”

Az üzemben a parányi bélyegcsomagokat gumiszalagok tartják egybe, majd dobozokba, zacskókba

Pestalozzi életmunkájának alap gondolata az emberi lélek, az egyéniség kutatása volt. Óriási feladat, amely nemcsak egy emberélet alatt megoldható, de amely megoldhatatlan marad a gyarló földi minden tudományos kísérlete ellenére is. A nagy svájci emberbarát mégis rendkívül sokat tett embertársai érdekében. Kulturfilozófiai munkái közül 1902-ben megjelent „Kutatások”, valamint a „Kiszakok” című alkotásai maradandó értékei a pedagógiai tudománynak. Rendkívül behatóan foglalkoztatott őt az emberiség társadalmi rendje, sőt erkölcsan is. Legfőbb célja volt, hogy már a gyermekkel igyekezzék megismeretni az akkoriban felálló világtörvényeit és így megkönnyítse az embernek a felnőtt korban való érvényesülését.

ISKOLÁKAT ALAPITOTT,

ahol elképzelései szerint, de túlnyomórészt igen lyesen számvetésre, rajzra, írásra, formátanra, széd- és értelemgyakorlatra, olvasásra és nyelvtanra oktatta kis növendékeit, akik közül bizonyára nagy volt utóbbi hálás a nagy pedagógusnak.

A szeretetházak megalapításában mélyésg ember szeretete nyilatkozott meg. Őszinte vallásosság járult bizonyára hozzá, hogy megfélekedés saját küzdelmes életéről, embertársai közül a szülői ködöket és elesetteket karolja fel.

A nagy emberbarát halálának százötvenötödik évfordulóját nemcsak Svájcban, de az egész korszakban kegyelettel ülték meg mindazok, akik a humanizmusban, altruizmusban és a helyes pedagógiában látják az emberiség jövőjének boldogulását.

Dietl Fedor

kerül a szállítmány: a szükséghez képest ezres, ezres vagy keserves százeres csomagolásban. Akkor keserves munkával szétválogatták a bélyegmunkát, a bélyegeket újra összevegyítik és celloppapír alá egész kollektciókat, gyűjteményeket ragasztanak fel belőlük. A legkisebb borítékban száz bélyeg szerepel, mindegyik különböző fajta és lehetőleg mindegyik a világ más-más tájáról. Tommy-csomagoknak is nevezik ezeket az átlátszó borítékokat. Amerikában adják el őket, játékszerűen az amerikai felnőtteknek és gyerekeknek.

A bélyegkereskedéshez azonban nem elég a bélyeg ismerete és a kitűnő külföldi összeköttetések, hanem elsősorban emlékezőtehetség is szükséges. Az egész adminisztrációt a tulajdonos ugyszólván „háton” végzi el, mert különben, ha mindazt amit tudnia kell, fel akarná jegyezni, könyvelni, lajstromozni, számontartani, úgy egy embermunkájához őt kevés kellene, aki az adminisztrációt teendőket végrehajtja. Hogy egy kis példát is említsünk: a bélyegkereskedőnek állandóan legalább öt-hatezer bélyegárát kell kívülről tudnia.

A NAGY VILÁGÓEGEK MUNKÁJA

Természetesen rendkívül fontosak a külföldi összeköttetések is, hiszen a bélyegkereskedelem javarésze idegen országokkal bonyolódik le. A bélyegkereskedőkkel viszont a nagy, külföldi, ugynevezett akós cégek foglalkoznak, amelyek közül négy-ötnek az évi forgalma meghaladja az öt-hatszáz ezer angol fontot. Külföldi viszonylatban a nagykereskedők közül például említésremélő az amerikai Harris és társai, amely egyike a világ legnagyobb bélyegkereskedőinek. Alkalmazottainak száma kétszáz-kétszázötven között váltakozik. A bostoni üzletház óriási területben szortirozzák és állítják össze a bélyegküldeményeket, külön levelezési, megrendelési, propagandás és exportosztályok találhatóak az üzemben. Említésre méltó az angol Wallace-cég is, amely 1904-ben kezdte meg működését.

A cég detailüzletből indult; raktára egymillió darab bélyegből állott. Hirtelen azonban kétszázötvenmillió darab bélyeget vásároltak fel, körülbelül harminctonna súlyban. Ehhez a hatalmas tömegű bélyeghez huszonöt válogató-leányt, egy igazgatót és két utazó ügynököt kellett szerződtetni. Hat év a harminczmillió bélyeget szortiroztak szét és az évek során gyakran előfordult, hogy nyolcszázmillió bélyeg is tartottak raktáron. Ennek a fantasztikus bélyegmennyiségnek a súlya meghaladta a nyolcvan tonnát és az egész üzlethelyiség óriási magtárhoz hasonlított, amelyben a bélyegek — miután nem lehet őket szilárd alakba szorítani — hatalmas gömbölyökben domborodtak elő.

B. M.

Felhívjuk a gazdaközönség figyelmét, hogy **olomzárólt eckendor és takarmány cukorrépa** bármilyen mennyiségben kapható a **HANGYA SZÖVETKEZETEK** szövetségénél, Aiud és aradi raktáránaál, Andrei Muresianu 7-9. Tel. 14-65

A „Hangya” szövetségi szövetség közgyűlése elé

Meggyőző szárok a romániai magyar szervezetek központjának évi jelentéséből kölcsönösségi alapon biztosítják a „Plugarul”-ba és „Hangya”-ba tartozó szervezetek működését

Nem új megállapítás, hogy a múlt század elején megindult és a technikai fejlődés révén vitathatatlanul csodálatos eredményeket felmutató tőkés gazdasági rend véget járja. Ez a folyamat az első világháború óta tart és azóta a világgazdaság láthatóan rúgkodik, hogy megtalálja a legalkalmasabb alapot és kiindulópontot az egészséges és főleg igazságos új gazdasági rendszerhez.

A kapitalista rendben a három főtermelési tényező — a föld, munka és tőke — közül ez utóbbi viszi a vezetést színpadra. Magától értetődő, hogy ez rengeteg gazdasági katasztrófa eredménye, mert

abból a feltételezésből indul ki, hogy a tőke birtokosának joga van az előállított hasznot megtartani magának.

A tőkés gazdasági rend békés helyettesítésének szolgálatában áll az immár maga is közel száz esztendő óta működő szövetségi mozgalom. Tulajdonképpen milyen áll ez? A szövetségi gazdasági rendszer egyes gazdasági csoportok közös vállalkozásaiból

összetevődő általános mozgalom segítségével, a társadalom gazdasági életének lassú, fokozatos, békés eszközökkel való átszervezésére törekszik.

Célja a legsúlyosabb társadalmi kérdésnek, a gazdasági jövedelemnek munka, szorgalom és tehetség érdeme szerinti, a közös vállalkozásban való részvétel arányában történő igazságosabb elosztása.

A szövetség gyűjtőkeretül szolgál a kicsi tőkék mellett csupán munkájukra és igyekezetükre támaszkodó gazdasági egyedeknek. Azt kívánja elérni, hogy az emberiség a közös gazdálkodást a természetesen, elosztáson és fogyasztáson keresztül a gazdasági élet minden ágára igyekezzék kiterjeszteni, mert így

hathatósabban megvédheti a könyörtelen gazdasági versenyben a kisemberek gazdasági érdekeit

és általánosabbá teheti az emberiség számára a gazdasági jólétet és annak áldásait.

„Hangya”-ba tömörül valamennyi romániai magyar szervezet

Mindezeket azzal kapcsolatban tartottuk szükségesnek megemlíteni, hogy a délderleyi és bánági magyar szervezeteket magában foglaló „Hangya” szövetségi szövetség április 9-i huszonkettedik évi közgyűlése elé terjesztendő igazgatósági jelentés egyes részeit

minél meggyőzőbb erővel beszéljenek arról a munkáról,

melyet ez az intézmény a romániai magyarság gazdasági életében kifejt.

Az igazgatósági jelentés beszámol arról, hogy a szövetség a múlt évben különös figyelmet szentelt a gazdasági és ellátásnak, hogy ilyen módon csökkentse az ezen a téren mutatkozó nehézségeket. Ányszerül az a jelentés, hogy a szövetség megteremtette azokat a körülményeket, amelyek lehetővé tették az 1941-es üzletév abból a szempontból is jelentőségét hirt a Hangya életében, mert az 1940 szeptember óta kő-mont nélkül maradt

délderleyi és bánági magyar hitelszövetkezetek 1940 október 2-án mondták ki csatlakozásukat a Hangyához.

A szövetségi szervezetek megértették a kérdés jelentőségét és egyetlen magyar szervezetet sincs, amely ne csatlakozott volna a szövetséghez. Jelenleg 178 szervezetet összesen 43.686 taggal tartozik a Hangya-szövetséghez.

Haller István gróf, a Hangya fáradhatatlan elnöke tárgyalásai nyomán a szervezetek mellett a délderleyi felügyelői állásokat megszüntették, rendezték nyert a mérleglátározási jog és végül legutóbb nemzetközi szövetségi intézet felhatalmazása alapján a szövetségnek joga van — amiről egyébként már beszámoltunk — tíz millió lei erejéig takarékbetéteket elfogadni.

Mindezek az eredmények az északerleyi „Plugarul” román szövetségi szövetség vezetőivel történt megbeszélések révén adódtak

és így megnyugtató módon sikerült rendezni számos olyan kérdést, amely egyformán közelről érintette a romániai magyar és a magyarországi román szervezetek működését. Ennek tulajdonítható az is, hogy az északerleyi román szervezetek kizárólag a Plugarulba tömörülnek, több román szervezetnek a magyarországi Hangyához intézett felvételi kérelme éppen ezért azzal a megjegyzéssel küldött vissza, hogy részükre a Plugarul az elismert szerv.

103 millió lei forgalom — 4 millió lei haszon

A múlt évben forgalmazott 103.302.000 leiből 3.943.044 lei volt a tiszta haszon,

amelynek felosztására nézve az igazgatóság azt javasolja, hogy a tartalékalap növelésére 1.098.100 leit, a kétes követelések tartálékának gyarapítására 322.500 leit, szövetségi propaganda alapra 200.000 leit, ötszázalékos osztalékra 105.750 leit, kétszázalékos visszatérítésre 1.443.194 leit, Hangya-alkalmazottak nyugdíjpénztára támogatására 500.000 leit, végül az intézeti nyugdíjasok segélyezésére 73.500 leit fordítsanak.

A szövetség állandó figyelemmel kíséri tisztviselőinek anyagi helyzetét és rendkívüli segélyek folyósításával lehetővé tette, hogy javadalmazásuk lépést tartson a mindenkori létfenntartás követelményeivel. Módot találtak arra is, hogy az alkalmazotti

nyugdíjpénztár készpénzvagyonát ingatlanban nyerjen elhelyezést.

Az igazgatóság előterjesztésére a nemzeti szövetségi intézet a hivatalból kinevezett

három igazgatósági helyre Herczeg Adámost (Mailat-Majláthfalva), Szabó Bénit (Brasov-Brassó) és Széll Lajos dr-t (Arad) állította,

akiknek eddigi szövetségi és népi munkája biztosítja a jövőre, hogy minden igyekezetükkel előrevisszik a szövetség érdekeit.

„Minden faluba egy szervezetet!”

Közületek évi közgyűlésének mindig kettős feladata van. Beszámolni a múltban elért munkavégzésről és ismertetni az új célkitűzéseket. A Hangya szövetségi szövetség április 9-i közgyűlése jelentőségben messze túlhaladja a hasonló közösségek tagjainak évi közgyűlési találkozóját. A gazdasági meg-

A boldog burmaiak, ahol a nők szivaroznak és vállalatokat vezetnek

A Távolkeleten megdőlt most többek között egy közmondás is, amely szállóige volt a csendesóceáni szigetvilág népei között. Ez a közmondás így hangzott: „Boldog, mint egy burmai”. A burmai sem boldog most, mert falvait végigsöpri a népfajok összecsapásának vihára.

Burma áldott földi országának lakossága nem ok nélkül kapta a „boldog” jelzőt indiai és kínai szomszédaitól. A turista, aki békeidőben bejárhatta a Csendes-óceán vidékének hatalmas birodalmait, meglepte a burmai nép vidámsága, ösztönös jókedve és maga intelligenciája. A hinduk melankolikus, passzív természetével éles ellentétben áll a burmaiak életvidámsága, ami érdekes színtörténetet jelent az ázsiai

Ma már fogalom a
Promontorul bor és pálinka
zamatos, tüzes, olcsó!
Husvétii italait itt szerezzé be!
Nagy választék. Telefon 10-64
Soc. coop. viticola și pomicola
PROMONTORUL Arad, Str. Horia 12

szervezés alapja a népek jólétének és megelégedettségének.

A délderleyi és bánági magyarság szempontjából a szövetségi forma a legalkalmasabb a gazdasági eredmény-felmutatásnak.

A szövetségi gazdasági erejét kifelé a tagok kölcsönös felelőssége és támogatása emeli, mert a szövetségi tagok nem kizárólag anyagi érdektől hajtva, a lehető legnagyobb nyereség elérésére társulnak, hanem éppen ellenkezőleg, egymás megsegítésére töreksznek. Ez az ideális cél különbözteti meg a szövetségi mozgalmat a többi társadalom reformáló mozgalmaktól. A benne tömörült tagok munkájukkal a sajátmaguk javán keresztül törekednek a köz boldogítására. Az így elért közjóét viszont megelégedettséget és boldogulást biztosít a társadalom minden tagjának.

A magyarországi románság felismerte és meglátta a szövetségi gondolatban rejlő nagy erőt. Lapjuk, a „Tribuna Ardealului” sűrűn közöl szövetségi tartalmú cikkeket és ökmaguk rendkívül fejlett és erős szövetségi hálózatba tömörültek. Buzea Victor és Anderco Artur, a Plugarul szövetség vezetői előtt minden bizonnyal mindig ott áll Spiru Haretnek, a román szövetségi mozgalom egyik uttörőjének és megteremtőjének mondanása:

„Minden faluba egy szervezetet!”

A mi viszonylatunkban is ennek kell lennie az elérendő eszménynek: Szövetkezni alapon megteremteni azt a gazdasági bázist — elsősorban a falu népére gondolunk itt — amelynek segítségével a mai kivételes viszonyok között

megvalósítható népünk jóléte és megelégedettsége.

Ennek természetes velejárója lesz azután az annyi hangoztatott művelődési színvonal emelkedése. Ezt a feladatot vállalta huszonkettedik év előtti megalakulása-kor a Hangya és ezt kívánja továbbra is szolgálni.
(p. j.)

Ruháját kabátját legszebben festi tisztítja

MULLER PETER
Timisoara II., Mircea cel Mare 1

népének tarka kaleidoszkópján.

A burmaiak fanatikus buddhisták és fővárosuk a japánok által elfoglalt Rangun egyik legnépszerűbb zarándokhelye a Távol-Kelet népeinek.

Rangunban a modern angol városrész palotái körül épültek a bennszülöttek negyedei, a kikötő hatalmas dokkjai, arany pagoda, a sugárutak és a melléltutak autó- és riksa forgalma, az autótűlök és a gong hangjainak kavargása, Európa és Ázsia érdekes találkozására emlékeztet.

Rangunban áll a Távol-Kelet egyik leghíresebb pagódája, amelynek tornya 110 méter magas. A buddhista világ és szent zarándokhelye körül félkör-méteres körzetben sorakoznak a kisebb pagodák, amelyeket egzotikus szobrok, aranylemezek díszítenek. A nagy pagoda csengő-bongó mesebeli palotára emlékeztet; magas tornya emeletein száz és száz kis ezüst harang csilingel a legkisebb szellő érintésére is. A láthatatlan hatalmas figyelmét gondok és hangszerek szakadatlan játéka igyekszik a pagoda felé fordítani, melyet a zarándokok ezrei keresnek fel.

A zarándokok tarka tömegében feltűnnek a burmai nők kedves csoportjai, amint kezeiket homlokukhoz szorítva, egyik pagodától a másikhoz mennek. A Buddha-szobrok előtt tiszteltetődnak rebgik el a buddhista imákat, amelyeknek pesszimiztikus szövege azonban nem befolyásolja vidám hangulatukat. Miután felkeresték a pagodákat, pálmafák levelei alatt gyülekeznek és vidám nevetélgéssel, gondtalanul csevegnek.

Szembetűnő a burmai nők emancipációja. Ellenében a Távol-Kelet szokásaival. Burmában teljesen önállóak és függetlenek a nők. Vagyonukat önállóan kezelik és bennszülött nők kereskedelmi vállalatok élén is állanak. Kínai divat szerint öltözködnek és szcen táncban dohányszagot. Nem cigarettát vagy pipát szívnak, hanem állandóan hatalmas szivar füstöt szájukban.

HIREK

Timisoara (temesvári) szerkesztőség és kiadóhivatal:
I. Pieta Brătianu 3. Telefon: 23-10.

Aradon előfizetések, hirdetések és reklamációk Reclama
hirdetőirodában, Eminescu-utca 8. Telefon: 17-11.

Aradi szerkesztő: Babuceay György.

ELŐFIZETÉSI ARAK:

**Belföldön kézbesítéssel együtt egy hóra 110.— lei, negyed-
évre 330.— lei, fél évre 650.— lei, egész évre 1200.— lei.**
Magyarországon havonta öt pengő, negyed évre 15.—
pengő, fél évre 30.— pengő és egész évre 60.— pengő.
Egyes példány ára hétköznapiokon 26 fillér, vasárnap 30
fillér. Hatóságoknak, közhivataloknak és közüzemeknek,
gyáraknak, vállalatoknak és részvénytársaságoknak a
rendes előfizetési díj kétszerese.

A csöppség

Az utca napos oldalán, az ázott földben valami
talált „szerszámmal” egymaga turkál, boldog eire-
ledkezésben.

Egy asszony, kötényén házias munkák nyomai-
val kilép a kapun, körülnéz s a gyermeket megátva,
feléje indul. A léptek neszére odafordul a gyerek, ki-
pirult arcán mosoly s karját magasra nyújtva mu-
tat valamit. Az asszony, mintha se látna, se hallana,
szemét a gyerek ruhájára szegezve odasiet, majd hirtelen
lenyúl a kicsihez. — Már megint, — sziszegi s
miközben egyik kezével lefogja a gyereket, a másik-
kal kegyetlen ütlegelésbe kezd. A gyerek szája kiál-
tásra tágra nyitva, de egyetlen hang sem jön ki a
torkán, arca görcsösen feszül, szemében a megfogna-
tatlanlanság iszonyata ég.

— Ne bántsa azt a gyereket, — kiált valahonnan
egy hang.

— Mi köze hozzá, az én gyermekem, — pattog
a válasz.

Amikor az asszony utolsóknak legnagyobbat útve
a kapu felé lendíti a még csak most hangra kapott
csöppséget, akkor ér oda az előbbi közbekialtó. Meg-
áll az asszony előtt, mint a méltatlankodás élő szob-
ra. Szeme tüzel.

— A gyermek a tied, de ha felnő, népét kell szol-
gálnia s ha ti szülők ilyen embertelenül bántok ve-
lük, hogyan legyenek emberségesek ők? Így vádoi-
nak a szemek, a asszony visszavágására kész tekinté-
tével viaskodva. Majd hirtelen — mintha váratlan
kis meghajlásával maga alá gyűrte volna minden ha-
ragot, megvetést — kalapot emel s szónéklül elindul.

Az asszony arcán különös izomjáték folyik.
Majd tátován a kapu előtt szíjogó gyerekek lép, fel-
veszi s míg a kapunyílás homálya mindkettőjüket
lassan elnyeli, háromszor is végigsimít a gondörhaju
fejecskén. (A. L.)

**A kenyér Isten adománya. Becsüljük meg, taka-
rékoskodjunk vele!**

— **Ebéd Clodius tisztelőre.** Bucurestiből je-
lenti a Rador: Antonescu Mihai helyettes miniszter-
elnök a miniszterelnökség palotájában ebédet rende-
zett Clodius meghatalmazott német miniszter tiszte-
letére. Ezen résztvett Killinger Manfred báró német
követ vezetésével a követség személyzete, a román
kormány több tagja és a gazdasági, valamint pénzü-
gyi élet számos előkelősége.

— **Kiszabadították fogságából Indokina nemzeti
vezérét.** Tokióból jelentik: A Német Távíráti Iroda a
Domei-ügynökség híradása alapján közli, hogy a ja-
pán csapatok Jáva szigetén kiszabadították fogságá-
ból Haata Mohamed dr-t, az indokina nemzeti moz-
galom vezérét. Indokinában ez a hír nagy lelkesedést
keltett s ebben a tényben is, a nagyjásiai közösség
megvalósulásának jelét látják.

— **Kínai konzulátus Berlinben.** Nankingból je-
lenti: A kínai nemzeti tanács elhatározta, hogy konzul-
átust létesít Berlinben. A konzulátus vezetője Uang
Teyhin, a madridi kínai követ öccse lesz, aki jelenleg
Németországban tartózkodik.

— **Bányarobbanás harminckét halottal.** Genfből
jelenti a Rador: Az Egyesült Államokból érkezett hí-
rek szerint Easton egyik bányájában dinamitrobba-
nás történt, amely harminckét munkást megölt. A
robbanás következtében nagy tűz támadt, amelynek
lángjait kilencven kilométernyire lehetett látni.

Virágvasárnap és keresztyén ifjúságunk

Az első virágvasárnap spontán, lélekből fakadó
népi demonstráció volt Jézus mellett. Mi adott erre
okot?

Külsőleg: Jézus jeruzsálemi útja.

Belsőleg: a próféta ígéréteinek beteljesedésébe ve-
tett hit, mely királyról és szabadítóról szól és aki most
végre elindult a főváros felé, hogy elfoglalja Dávid
királyi székét és uralkodjék tengertől-tengerig és a
folyamtól a föld határáig.

Mi már tudjuk, hogy milyen végzetes volt ennek
a népnek a tévedése és szegényes egy érzelmi örömök-
ket ígérő földi ország után könnyelmű ábrándja.
Szomorú, hogy Jézusban csak egy szabadságért küzdő
nép hőseit és vezérét látták. De e tévedésen túl, meg
kell éreznünk az első virágvasárnapi sereg komoly ta-
nitását is.

Először is az a sereg tudott Jézusért lelkesedni.
Talán nem volt elég öntudatos, de hogy abban a dia-
dalutban őszinte és szívből feltörő volt, nem lehet le-
tagadni. Mi tudjuk, kicsoda Krisztus, gazdag ismeret-
ünk van róla, csak talán hittapasztalásunk nincs és
azért hallgatunk. Mert annyi bizonyos, hogy nem lel-
kesedünk. Pedig minden időben az ifjúság tudott esz-
ményi célokért elsősorban lelkesedni. Milyen szívbe-
parokoló leírni: a mai Európa keresztyén ifjúságát
nem érdekli a Krisztus. Végzetes csuszamlás történt
ifjúságunk érdeklődési terén, amennyiben a lelkiről,
eszményiről az anyagi élet felé tolódott és szívében
meggyengült Istentől nyert hivatásadata. Gondolat-
és érzésvilágát szinte egészében lekötö a látható, fizi-
kai élet és megfeledkezik a legfontosabb lelki való-
ságokról: Istenről, váltásáról, bűnről. Ezért ugylát-
szik, mintha keresztyén ifjúságunk félreállott volna,
nincs Krisztus mellett szóló lelkesedő demonstráció,
ifjúságunk néma. Pedig az igazi virágvasárnap a lel-
kesedő keresztyénség Krisztus melletti tünnetésének
lobogó tavaszi napja. Tanul meg azért te hivatalos
keresztyénség és benne elsősorban Te néma ifjúság,
hogy a nehéz időben való éváva hallgatásod árulás
Krisztus ellen és vádoló ítélet felettét.

— **A TELI SEGÉLY támogatása: keresztyén
felépítési kötelesség.** Aki a téli segély nemes és áldo-
zatos munkáját adományával támogatja, hozzájárul-
ásával a közös célért folytatott küzdelem győzelmét
segíti elő.

— **Németországi nagyhét.** Berlinből jelenti a Ra-
dor: Egész Németországban folynak az előkészüle-
tek a husvéti ünnepekre. Egy rendelet megtiltja azo-
kat a megnyilatkozásokat, amelyeknek nincsen val-
lásos jellegük. A nagypénteket a legszigorúbban
megünneplik. A mozik csak a Megváltó életéről ké-
szült vagy vallásos tárgyú filmeket vetíthetnek.

— **Álír a Fülöp-szigetek elnökének haláláról.**
Sanghaiből jelenti a Rador: Melbourneból érkezett
hírek szerint Quezon, a Fülöp-szigetek volt elnöke
megérkezett Ausztráliába és így a haláláról elter-
jedt híreket nem erősítik meg.

TAKARÉKOSKODJUNK A KENYERREL!

— **Katolikus gyermekek ima és éneklőfüzete.** Ve-
ress Ernő „Egybegyültünk” című ima és éneklőfüzete
katolikus gyermekek részére negyedik kiadásban
megjelent. A negyvennyolc oldalas füzet iskolás gyer-
mekek számára alkalmas imákat és egyházi éneke-
ket tartalmaz. Ára tíz lei. Megrendelhető az alba-
iuliai (gyulafehérvári) püspöki irodában.

— **A ciklon elpusztított egy utasszállító repülő-
gépet.** Tokióból jelenti a Rador: A Central China ne-
vű légi társaság egyik repülőgépe, amely utban volt
Tokió felé, hatalmas ciklonba került és valószínűleg
lezuhan. Ugy hiszik, hogy a gép tizenegy utasa,
akik között a pánhindu kongresszusra utazó maláj
felszigeti és a thaiföldi hinduk képviselői is szerepel-
tek, valamint a gép négy főnyi személyzete életét
vesztette.

— **Emberhalált okozott a petróleumfűző.** A fő-
város Christigii-utca 37. számú ház egyik szobájában
holtan találtak négy ismeretlen tizenhat-tizenkilenc
év közötti fiút. A vizsgálat megállapította, hogy az
ifjak két petróleumfűzővel fűtötték a szobát. Éjszaka
az ágyonümmögve meggyulladt és a nagy füstben az ifjak
megfulladtak.

— **Öngyilkos tanító.** Mihail Lazar, Prahova me-
gyei Olteni községbeli tanító az iskola padlásán fel-
akasztotta magát és meghalt. A tanító súlyos beteg-
ségben szenvedett és valószínűleg emiatt követte el
tettét.

— **További megszorító intézkedések az amerikai
termelésben.** Az Egyesült Államok haditermelési
központja elhárította a mosógépek további gyártását.
Ez a rendelkezés azért történt, hogy a hadiipar
szempontjából fontos fémek nagyobb mennyiségben
álljanak rendelkezésre és a gyárak több hadianyagot
termelhessenek. A kerékpárparban is nagy meg-
szorítások történtek. Ezentúl csak egyfajta férfi és
női kerékpárt szabad készíteni, gyermek-kerékpárt
viszont nem szabad többé gyártani.

Másodszor az a virágvasárnapi sereg alázatos
hódolatát külső felben is kifejezte. Szegény lenézett
seregy volt az, talán nem volt egybe a rajta levő kön-
tősné, de azt is odateríti az út brába az állat lábál
elő, amelyen a Szabadító ül. A „szegény, de az a
fontos, hogy a módjában levő esközöt felhasználta
alázatos hódolata bemutatására.

És a mi életünk milyen jelét mutatja, vagy mu-
tatja, hogy meghódol Krisztus lelki királysága előtt?
Mennyi alkalom lép elénk naponként s kéri a hűsö-
günk, pár leliünk, szolgálhatunk, tehát az apró jelét
annak, hogy mi elfogadtuk Krisztus királyságát és
vállaljuk békétűrő szolgálatait. Nincs olyan kicsiny
szolgálat, amit Krisztus el ne fogadna és ne lenne rá
szükség. Krisztus királysága a szolgálat után érkezik
el hozzánk.

A timisoarai (temesvári) református keresztyén
ifjúság ezen a virágvasárnapon két szerén, jelben
nyitja meg szívét Krisztus előtt. Diák és ipros leány-
aink és fiaink hosszú hónapok szabad óráikat arra
használták fel, hogy kedvesebb-nél-kedvesebb kézi
munka tárgyakat készítenek. Ezeket a tárgyakat vi-
rágvasárnap kiállítják, hogy annak tiszta jövedelmé-
ből az egyház szociális szolgálatának támogatására, hit-
és Krisztushoz való hűségé jeleül átadják.

Este templomi ünnepélyt rendez, amelyen szóba-
zenében és szoltárban tesz bátor hitvallást evangéliu-
mi világnézete mellett. Régi és új világnézetek, gaz-
dasági rendszerek vérek perében nyílt szívvel akar h-
tet tenni arról, hogy az egyetlen megoldás a vergődő
világ számára: Krisztus, aki azért jött el, hog-
valaki hiszen Öbenne el ne vesszen, hanem örök élet
legyen.

Legyen a mi virágvasárnapi ünneplésünk szívün-
arany kötőse, amit ezen a napon Krisztus lábái e-
teritünk.

Kérjük, hogy fogadja el.

Búthi Sándor

— **Katolikus szórványlelkészség létesült Sarmas-
Marc (Nagyvármáson).** Alba Iuláról (Gyulafehé-
váiról) jelentik, hogy Márton Aron római katoliku-
megyéspüspök március 5-vel kezdődő hatállyal szó-
rványlelkészi központot létesített, hozzácsatolva M-
ciu (Mócsától) Balda (Báld), Mihesul de Campie (M-
zöménés), Silvasul de Campie (Mezőszilvás), Nav-
(Novoly), — Catina (Katonától) pedig Dam-
(Meződomb), Tusinu (Tuson), Sanpetru de Camp
(Uzdászentpéter), Camarasu (Pusztakamarás)
Geaca (Gyeka), Tagu (Nagyecg), Tagsor (Kiscég)
Sarmasul (Kissármás) és Budesti catun (Budatele-
tanya) fiókegyházakat. Szórványlelkészsé plébáno-
jogkörrrel Teleky Dezső coltesti (torockószentgyö-
gyi) plébános neveztek ki.

— **Lindbergh — a Ford-gyár mérnöke.** New-
yorkból jelentik, hogy Lindbergh ezredes elvileg elf-
gadta Fordnak azt az ajánlatát, hogy mint mérnö-
lépjen be üzemebe.

— **Halálraítélt bolgár kommunista vezér.** Szófi-
ból jelenti a Rador: A ruszcsuki különleges bírósé-
halálra ítélte Prutkin kommunistát és egyik társá-
A fővádlott feleségét életfogytiglani kényszermu-
kára ítélték. Prutkint 1925-ben egyizben már halál-
ítélték, az első világháboruban elkövetett merényl-
tek miatt, amikor rendőrfőnök volt, de azután ar-
nesztianban részesült.

— **Ismét működik a szingapuri rádió.** Tokió-
ból jelenti a Német Távíráti Iroda: A shonani (szing-
puri) rádióállomás tegnaptól, szombattól fogva
ismét megkezdte rövidhullámú adásait. Híreket je-
pán, kínai, szami, maláj és hindosztáni nyelv-
közül.

VINDEN - ELADUNK:

Semințe de pătrunjel — petrezselyem
mag.

Semințe de morcovi — sárgarépa mag
Semințe de ceapă neagră — makói
hagyma

Semințe de varză — káposztamag
Semințe de dughie — muharmag
Semințe de lucernă Italiană — olasz
lucerna mag

Semințe de sfeclă furajeră zaharosa —
takarmány répa

Fasole — bab
Cartofi — burgonya

**Sindicatul Agricol al jud.
Timiș-Torontal**

Secția Economică și Comercială
TIMISOARA I,
Str. Ady Nr. 2. Telefon: 20-57 și 20-56

HANGYA

szövetkezet üzletreszei; továbbra is
jegyezhetők és befizethetők a
„CORVIN” hitelszövetkezetnél
Magyar Házban délelőtt 9-11 és délután
4-6 óráig. Vasárnap délelőtt 9-12 óráig.

POLGÁROK, IGYEKEZZETEK MEGTENNİ KÖTELESSÉGETEKET az ország iránt, mint ahogy a katonák a harctéren megteszik; Jegyezzetek vezényelési kölcson!

Független hindu hadsereg alakult. Bangkokból jelenti a Rador: A bangkoki hindu függetlenségi főtájkára az egyik sajtóértekezleten kijelentette, hogy eddig több, mint százezer hindu csatlakozott ehhez a ligához. A Csendes-óceáni háború kitörésekor önkénteseket küldött a maláji félszigetre, ahol együttműködtek a japán hadsereggel. A hindu függetlenségi liga résztvett a maláji félszigeten a független hindu hadsereg megszervezésében. A szingapuri hinduk március 19-én ülést tartottak és ezen a napon megválasztották, hogy Subhas Chandra Bose legyen a liga legfőbb vezetője és a szabad hindu hadsereg főparancsnoka.

Városi adóvallomások benyújtása Aradon. A városi adóhivatal vezetője felhívja a szolgásményeztetet, valamint a cselédtörvény rendelkezései alá tartozó személyeket tartó munkaadókat, jármű-, gépfűrészt-, ipari- és reklámtáblatulajdonosokat, végül mindazokat, akik a köztér használata után adót fizetnek, hogy 1942-43. pénzügyi évre szóló vallomásukat április 30-ig nyújtsák be a városháza 34-36. számú szobájában. A Gájban, Mikelakán és a Mossótyz-telepen is az illetékes közigazgatási kirendeltségnél adható a vallomásukat.

Református virágvasárnap Aradon. Március 29. virágvasárnapon d. e. 10 órakor a belvárosi templomban Tarnóczy Lajos lelkész, a Mosócezi-telepi házban Szarka László szolgá. Délután 4 órakor a városi templomban Hirsch József végzi az istentiszteletet, a Mosócezi-telepi imaházban pedig műsoros ünnepély lesz.

Az olasz légióerő megalakításának évfordulója. A városból jelenti a Rador: Olaszország szombaton ünnepelte az olasz légi erő megalakításának tizenkilencedik évfordulóját. Mussolini ellépett a légi erő egységének arcvonalára, majd beszédet mondott, melyben a nap jelentőségét méltatta. Az ünnepségen résztvettek a fasiszta hatóságok vezetői és a diplomátustestület tagjai is. Végül a Duce kitüntette a pilótákat.

Halálozás. Rezik Gyula budapesti mérnök, aki a negyvennyolcadik évében hosszúságú szenvedés után február 23-án elhunyt. Megdolgozott földi munkáit 25-én a Farkasréti temetőbe helyezték nyugalomra. Kiterjedt rokonság gyászolja.

280 ezer leles zsebtolvajlás. A Timisoararól érkező hírek szerint Arad felé tartó egyik személyvonatú utazott Kolber Miklós San Nicolaul Mic (kisszentlősi) lakos. Utközben ismeretlen tettes ellopta a tárcáját, amelyben 280 ezer lei volt. A lopásról jelentést tett az aradi rendőrségnek.

Az aradi evangélikusok virágvasárnapja. Virágvasárnapján, ma délelőtt 10 órakor az aradi evangélikus templomban magyar nyelvű istentisztelet lesz. 11 órakor pedig német nyelvű istentiszteletet és a németek konfirmációja. Mindkét szolgálatot Argay György evangélikus püspök végzi. Délután 4 órakor istentisztelet, igét hirdet Dénes Béla lelkész.

Öngyilkosság. Schauer Bernát 73 éves nyugdíjas, aki Gájban a Sf. Elena-utca 27. szám alatt lakott, tegnap este felakasztotta magát és mikor rára rátörték, halott volt. Az öngyilkosságot gyógyhatatlan betegsége miatt követte el.

Valótlan hírek terjesztéséért tíz évre elítélt egy fénypécsész. Weisz Lipót, aki Aradon évekkel ezelőtt fénypécsészettel foglalkozott, az utóbbi időben a városban telepedett le. Ott rémhírterjesztésért nemcsak tízévi kényszermunkára ítélték, de a büntetés elvégzése előtt sikertelen megpróbált. Visszajött Aradra, ahol elfogta a rendőrség és átadták az ügyészségnek.

Japán szentszéki követe. Tokióból jelenti a Rador: Ken Harada eddigi vichyi japán követet vaticáni követté nevezték ki és helyébe Vichybe Takano-bu Mitani eddigi berni japán követ került.

Önálló néger hadosztály Amerikában. Az Egyesült Államokban körülbelül százhuszezer néger katona van a hadseregben, akik eddig a többi egységbe voltak beosztva. Most külön hadosztályt fognak alakítani, amelyben kizárólag néger katonák harcolnak, ha arra kerül a sor. Az elmúlt háborúban majdnem félmillió néger volt az amerikai hadseregben, de ezeknek csak igen kis részét küldték az európai harcterekre. A megalakítandó néger hadosztály három gyalogezredből, tüzér, utász és egészségügyi csapatokból fog állani, de magasabbrangú tisztjeik fehérek lesznek.

Római katolikus egyházközségi adó. Az aradi római kat. egyházközség adókövető bizottsága az adókövetési munkálatokat befejezve, az egyházközségi adónak az 1942 április 1-től 1943 március 31-ig terjedő költségvetési évre fizetendő összegét megállapította és közszemlére teszi. Az érdekelt egyházközségi tagok adójuk megállapítását folyó évi április hó 1-től április 9-ig terjedő időben hétköznapokon délelőtt 9-12 óra és délután fél 4-től 5 óra között, az egyházközségi irodában (Minorita palota első lépcső I. emelet) megtekinthetik s a kivetést ellen a jelzett időben és helyen felebevezéssel élhetnek. Mivel az alapszabályok a felek külön értesítését nem írják elő, az a mai viszonyok közt nehézségekbe is ütközik, a felek saját érdeklődést szolgálják, ha a kivetést megtekinthetik, mert az elkésve beadott felebevezések nem lesznek figyelembe vehetőek. A megjelenéskor kérjük az előző adónyugta felmutatását. A választmány.

Az aradi ARO-mozgó (volt Central) nagyszabású programja

Rövid ismertető közöl az ARO mozgó elkövetkező programjából, amely biztosíték arra nézve, hogy az ARO lesz Arad város kedvence szórakozóhelye. Rendkívüli áldozatok árán sikerült megszerezni a német filmprodukciónak legjavát: Louise Ulrich, Karl Ludwig Diehl és Werner Krauss legragyogóbb filmjét az „Annelie”-t (Egy élet története), az UFA első színesfilmjét „Die Goldene Stadt”, Hans Moser, Theo Linggen parádés filmjét a „Lachparade”-t, továbbá „Kadetten”, Horst Wessel, a „Bolygó Zsidó”-t, a német filmek gyöngyét, „Der Gastmann”, Anny Ondra és Heinz Rühmann legragyogóbb vígjátékát. Ugyancsak az ARO fogja bemutatni a német-szovjet háború legnagyobb háborús filmjét a „Keresztes Hadjárat”-ot (Bazboiul Sfant). A spanyol filmek legjavát: „Alcazartól Madridig” és még számtalan nagy filmet mutat majd be.

Halálozás. Kovalcsik Gyula vaskereskedő e hó 28-án reggel 6 órakor 54 éves korában elhunyt. Temetés e hó 29-én, vasárnap délután 4 órakor lesz Aradon a Regele Ferdinand-körút 60. számú gyászházban.

Felhívás a zsidókhöz. Miután az aradi izraelita hitközségek mellett működő ruhaátvételi bizottság működését szerdán, folyó évi április 1-én, visszavonhatatlanul befejezi, felhívjuk mindazokat, akik még nem cserélték be nyugdíjikat végleges elismervényekkel, vagy akiknek még vannak ezzel kapcsolatban elintézetlen kérdéseik, hogy fenti határidőig feltétlenül jelentkezzenek az aradi neológ izraelita hitközség Str. Episcopului 22 szám alatt lévő irodájában.

A Romániai Magyar Népközösség hivatalos közleményei

ÓVAS
Tudomásunkra jutott, hogy az utóbbi napokban lelkiismeretlen egyének Népközösségünkre hivatkozva, adományokért fordulnak jószívű és hiszékeny emberekhez.
Minthogy Népközösségünk senkinek sem adott köregetésre megbízást és azzal magát nem azonosítja, nyilvánvaló, hogy szálhámosokról van szó, akik ilyen módon alarnak önsök céljaira pénzhez jutni.
A ROMÁNIAI MAGYAR NÉPKÖZÖSSÉG
aradi szervezete

Virágvasárnap

Az újjáéledő természet színpompája, a tavasz bújaos varázsa övezte azt a lelkes kis csoportot, mely a Messiás kíséretében ezen a napon valóságos diadalmenetben vonult be Jeruzsálembe. Tavasz volt a szívekben, tavasz a lelkekben. A rajongók és álmódók azt hitték, hogy egy nagy felszabadító hadjárat kezdete ez a diadalmas bevonulás. De kiábrándította őket Nagypéntek a maga komor valóságával, az igazság megfeszítésével. Amit vártak, nem teljesedett be. De beteljesedett a nagy idők ígérete, népmilliók vágyakozása: több, nagyobb, fenségesebb, mint amit emberi elme csak sejtethet volna. A Megváltás isteni műve a szenvedés és kereszthalál révén valósult meg s többet, mérhetetlenül többet adott az emberiségnek, mint amit egy népek adhatott volna felszabadítója. A lelkiismeret tisztaságát, erények tündöklését, évszázadok kulturáját, szellemi értékeit, lelki gazdagságát... mindazt, amit a keresztény civilizáció közel kétévezred alatt teremtett s aminek elterjedése az a világos és felemelő tudat lett, hogy a virágvasárnapon immár a nagypénteki sötétséget húsért hajnalának diadalmas felragyogása követte...

Pályázat tanítói állásokra. Az aradi római katolikus egyházközség az általa fenntartott magyar tannyelvű elemi fiúiskolánál betöltendő tanítói állásokra pályázatot hirdet. Pályázhatnak érvényes oklevéllel bíró magyar nemzetiségű férfiak, esetleg nők. Illetmény az állami fizetési táblázat szerint. A pályázók felszerelt kérvényeiket folyó évi április hó 20-ig juttassák el az egyházközség irodájához, Arad, Str. Bratianu 2-4 szám alá. Pályázhatnak olyanok is, akik az 1941/42. tanév végén szerzik meg okleveleiket. Elnökség.

Elítélt aranytolvajok. Az aradi büntetőtábla hat-hat hónapi fogházra ítélte Popa Ioan és Muntean Andrei brádi aranybánya-munkásokat, akiket az elmúlt esztendőben aranylóponon értek tetten.

Ausztrália aranya. Majdnem minden ásványtani muzeumban meg van a világ legnagyobb aranyércének gipszből készült másolata. Egy szerencsés aranykereső bukkant eme kincsre kerek kilencven esztendővel ezelőtt Ausztráliában. Annakidején ez a lelet volt a világ legnagyobbnak ismert szencziója. Hatalmas tudósításokat közöltek róla az újságok és jelentés nyomán megindult a nagy népvándorlás Ausztráliába. Mindenki azt hitte, hogy majd csak rámosolyog a szerencse és rövidesen dús gazdag ember lesz. Második hasonló lelet nem akadt, de bebizonyult, hogy Ausztrália mégis a világ egyik leggazdagabb termelő helye. Ma is évente átlag két millió uncia aranyat bányásznak Ausztráliában. Illetleg csak bányásztak, mert a háború miatt az aranytermelés inart is le kellett állítani. Ausztrália még egy sűrűlő fut sem nélkülözhet a hadigazdaságban. Így Ausztrália aranya most Hamuonőke álmát álusza mindaddig, míg ismét béke virrad a legifjabb világúrszra.

Ügyeletes gyógyszertárak

Vasárnap, március 29-én Aradon a következő gyógyszertárak tartanak éjszakai szolgálatot: Kárpáti (a villamos állomással szemben), Földes (Eminescu-utca) és Rozsnyai (Avram Iancu-tér.)
Hétfőn, március 30-án Aradon a következők az ügyeletes gyógyszertárak: Danciu (a nagykorházal szemben), Vojtek (Regina Maria-ut és Moise Nicoara-utca sarok), Berger (Saguna-ut és General Coanda-utca sarok) és Bernáth (a vasúti állomással szemben.)

Mozi

Vasárnap, március 29-én Aradon a mozik műsora a következő: Corsa: Sevilla csillaga, Forum: Csintalan lányok, Urania: Burma lángokban.

CORSO (ARAD) Előadások 5. 7:30 és 9:30-kor
Tel. 23-64

Ma és a következő napokon!
A spanyol filmgyártás büszkesége. Zene, ének, tánc
Két órai igazi békebeli szórakozás!

Sevilla csillaga

A főszerepben ESTRELLITA CASTRO, a spanyol pácsir a legújabb egyesített híradók
Jegyelővét naponta 11-1 óra között

KÖZGAZDASÁG

Kölcsönt folyósít a szőlőbirtokosoknak a mezőgazdasági nemzeti hitelintézet

A szőlészeti szindikátusok uniója ebben az évben is kölcsönnyújtási kérelemmel fordult a kormányhoz, mely azt a legnagyobb jóindulattal fogadta. A kölcsönösszegeket a mezőgazdasági nemzeti hitelintézet (BINAG) bucaresti központja, illetve Erdélyben és Bánságban az albainiai (gyulafehérvári), aradi, beiuși (belényesi), blaji (balázsfalvai), braşovi (brassói), devai, fagarasi (fogarasi), lugoji (lugosi), sibiu (nagyzsébeni), timişoarai (temesvári) és turdai (turdai) fiókjai utalják majd ki. A kölcsön feltételei:

1. A kölcsönt a termésre, valamint az élő és holt felszerelésére bekebelezett mezőgazdasági záloggal biztosítják.
2. A kölcsön időtartama egy év, de legkésőbb 1943 április 30-ig kell törleszteni.
3. A kölcsönt igénylő szőlőbirtokos a kérelemmel egyidőben az illetékes község, vagy városháza által kiállított bizonylatot köteles csatolni, amelyből kitűnik, hogy földjén csak nemesített szőlőfajták teremnek, a hektáronkénti, illetve holdankénti hiányszázalék és végül a múltévi hektáronkénti, illetve holdankénti termés.

dankinti termés.

4. A szőlészeti szindikátus vagy ennek hiányában az illetékes mezőgazdasági kamara igazolása arról, hogy a kölcsönkérő jó gazda és hitelképes egyén.

5. A kölcsön összege hektáronként 50.000 lei, illetve holdanként 25.000 lei lehet.

6. Azok a kölcsönigénylők, akiknek konverziós adósságuk van, kötelesek igazolni azt is, hogy a mezőgazdasági és városi adósságok likvidálásáról intézkedő 1934. évi törvény huszonkettedik és huszonhatodik szakasza által előírt bejegyzéseket eszközölték.

Amennyiben a szőlőbirtokos hátralékban van a konverziós törvény értelmében fizetendő részletekkel, a folyósított kölcsön tíz-tizenöt százalékát ennek törlesztésére tartozik fordítani. A kölcsönt részletekben utalják ki. A második részletet csak akkor kapja meg a kölcsönigénylő, ha előzőleg igazolja, hogy eleget tett a fenti előírásoknak és egyben bemutatja a község-háza bizonylatát a szőlő állásáról.

Közelebbi felvilágosításokat a mezőgazdasági nemzeti hitelintézet fiókjai adnak.

A kálium-hipermangán használata a szőlőben

Csak ujabban ismerték fel sokoldalú használhatóságát ennek a kitűnő fertőtlenítő szernak és így került a növényvédelmi anyagok előállítására alkalmas anyagok sorába. Az oidiumgombák ellen még ma is a ként használják, pedig ennél jóval előnyösebb és hatékonyabb a kálium-hipermangán. Kétségtelen, hogy a kén jó preventív eszköz, megakadályozza az oidium elterjedését és továbbfejlődését, de nem hozza helyre a kénzés előtt a szőlőtön esetét károkat.

Vannak esetek, amikor nem is szabad ként használni. Így bizonyos szőlőfajok, mint például az Othello-szőlő rendkívül érzékeny a kénre; hideg és esős nyáron a kénnek nincsen hatása a szőlőre, nagy melegben pedig égési sebeket ejt a szőlővesszőn és leveleken a kénzés. Végül, ha közvetlenül a szüret előtt kénézzük, ez káros kihatással lesz a bor minőségére.

Egészen más, sokkal nagyobb hatása a kálium-hipermangán. Vegyi összetételénél fogva erősen oxidálódik, a levegőn könnyen bomlik, miközben a keletkező oxigén szabaddá válik. Ez a szabaddá lett oxigén szétbontja, illetve megöli a vele érintkezésbe kerülő

szerves anyagokat. Tekintettel arra, hogy kipermetezése után azonnal elpárolog, csak akkor használható, ha az oidium vagy más gombák fellépéséről megbizonyosodtunk. Különösen jó tulajdonsága, hogy nemcsak megakadályozza az oidium és a többi gombafélék továbbfejlődését, hanem gyógyítja a megtámadott szőlővesszőkön okozott kárt is.

Használati módja a következő: Száz liter vízbe 125 gram káliumhipermangánt keverünk. Abban az esetben, ha nem a peronoszpóra elleni rézpermethez adagolunk, akkor valami szervesetlen (tehát nem kazein, marhaepe stb.) ragasztószerhez folyamodunk. Ilyenkor száz liter vízbe 3 kilogram meszet, vagy 10 deka timsót teszünk a kálium-hipermangánon kívül és azzal permetezzük. Bebizonyosodott, hogy az ezzel való permetezés megöli a szőlőtönre tapadó filoxerát is. Permetéssel ujabban fákban is jó eredménnyel pusztítják a levél- és pajzstetűt. Feltehető, hogy ugyanígy lehet használni a peronoszpóra elleni küzdelemben is, amivel rézgálicot takarítottuk meg. Persze, ezt majd csak a többszöri kísérlet igazolhatja.

Társaságok bejelentési kötelezettsége

A hivatalos lapban miniszteri rendelet jelent meg, amelynek értelmében a részvénytársaságok és részvényi betéti társaságok a rendelet megjelenésétől számított husz napon belül két példányban elkészített nyilatkozatot kötelesek benyújtani az illetékes cég-hivatalhoz. A nyilatkozatban az alábbi adatok tüntetendők fel:

1. A vállalat nevezése. 2. Céghivatali bejegyzési szám. 3. A vállalat székhelye. 4. Társasági tőke (lejegyzett és befizetett tőke). 5. Ingó és ingatlan bejegyzéseknek a legutóbbi leltár szerinti értéke.

A nyilatkozathoz ugyancsak két példányban kiállított kimutatást kell csatolni a részvényesek nevének lakhelyének, állampolgárságának, etnikai származásának és a részvények számának feltüntetésével. Külön jegyzékbe kell foglalni az igazgatósági és felügyelőbizottsági tagok, igazgatók és cégjegyzők névsorát, nevük, lakhelyük, állampolgárságuk és etnikai származásának feltüntetésével.

TILOS A BÁRÁNYHUSFOGYASZTÁS A NAGYHÉT HÁROM ELSŐ NAPJÁN. A katonai és polgári ellátási államtitkárság közli, hogy március 30-án, 31-én és április 1-én tilos a bárányhús fogyasztása.

Kereskedelmi egyezmény Chile és Mexikó között. Chile és Mexikó között kereskedelmi egyezmény jött létre a legtöbb kedvezmény alapján.

A vetőburgonya ára. A nemzetgazdasági miniszterium 106.480. számú határozatával közölte, hogy a vetésre használt válogatott burgonya ára a termelőnél 8—10 lei kilogrammonként.

Határidő napló

MÁRCIUS 31:

A hivatalos lap 1941 április 15-i 90. számában közzétett 1090. számú rendelettel helyettesített és nem úfelsége I. Mihai Király arcképét viselő okmánybélyegek (timbre fiscale mobile) újakra történő becserelésének végső napja.

Vasuti alkalmazottak és nyugdíjasok kedvezményes tűzfaszállítási bércaimák érvénye lejár.

1, 2, 50 és 100 leies nikkél érmék végleges becserelésére eddig a napig kaptak felhatalmazást a pénzügyigazgatóságok és kerületi adóhivatalok.

Carol-fejes 250 leies érmék becserelésének határideje.

Mezőgazdasági haszonbérleti szerződések másolatának bemutatása az illetékes mezőgazdasági kamaránál.

Tavaszikabátokat, ruhákat fest, tisztít

KNAPP

modernül berendezett vá lalata
ARAD, Str. Brătianu 2-4 sz (Minorita-palota) Episcopul Radu 10 szám.

Belföldi célnagyarak raktarában levő célnakéletek zárolás alóli feloldása.

Kertészképesítő vizsgára szóló kérelmek benyújtása a földművelésügyi minisztérium szőlészeti-gümölcsészeti osztályán (Ministerul Agriculturii Horticulturii, Bucureşti, Bul. Domnitei 1).

Az 1934 március 31. előtti állammal szembe adósságok kedvezményes kifizetése érvényét vesz. Vadlila- és vadruceavadászati idény véget ér.

ÁPRILIS 1:

1942—43. pénzügyi év megkezdődik.

Cipőgyárak, üzletek és műhelyek eddig a napig kötelesek eljuttatni jelentésüket az előző két év készletéről a nemzetgazdasági minisztérium termelési osztályához (Ministerul Economiei Nationale, Directia Productiei).

ÁPRILIS 3:

Gyapotfonódnaknak a nemzetgazdasági minisztérium nyersanyag osztályához (Ministerul Economiei Nationale, Directia Materilor Prime) külön a katonai és külön a polgári célokra kapott nyersanyaggyártott és leszállított gyapotfonal kéthetenkénti jelentési kötelezettségének határideje.

Rádió

VASÁRNAP, MÁRCIUS 29.

Bucuresti műsora lapzártáig nem érkezett meg. Budapest I: 8 Hanglemek. 8.45 Hírek. 10. formátus istentisztelet. 11. Egyházi ének és beszéd a Szent Domokos templomból. 11.15 Ifjúfélszó. 12.45 Zenekari hangverseny. 13.45 Hírek. Muzsika a virágokról. 15. Mezőgazdasági előadás. 15.45 Magyar nóták. 16.40 Tokaj szőlővesszője. Hírek. 17.20 Énekkar hangverseny. 17.45 Sport hangképek. 18.10 Zenekari hangverseny. 18.40 adás Ausztráliáról. 19. Hírek. 19.20 Vidám elbeszél. 19.40 Hangjáték. 21. Sporteredmények. 21.10 gányzene. 21.40 Hírek. 22.15 Táncczene. 23. Hírek. 23.25 A rádiózenekar hangversenye. 24. Hírek.

Budapest II: 11.15 Szalonzenekar hangversenye. 12.15 Zenekari hangverseny. 15. Táncczene. 16. Énekkari hangverseny. 18.15 Századok zenéje. Toronyi Aranka énekel. 19.35 A Hamupipóke háttérzenésű melódrama előadása az Operaból. Az első szünetben hírek.

HÉTFŐ, MÁRCIUS 30

Bucuresti műsora lapzártáig még nem érkezett meg.

Budapest I: 6.40 Torna. 7. Hírek, hanglemek. 10. Hírek. 10.15 Keringők, egyvelegek. 11.20 Hegyi játék. 11.40 Számosparti alkony címen felolvasás. 12.10 Zenekari hangverseny. 12.40 Hírek. 14. Szó-ötös hangversenye. 14.30 Hírek. 15.20 Szórákózene. 16.15 Duákfélszó. 16.45 Hírek. 17.15 Táncczene. 18. Beszélgetés egy német rádióriporterrel. Ének. 18.45 Előadás Japán területi nyereségeiről. Hírek. 19.20 Ének. 19.50 Előadás a száz éves Rómairól. 20.10 Rossini hangverseny. 21.40 Hírek. Magyar nóták 22.35 Szalonzene. 23. Hírek. 23.25 vőzenekar hangversenye. 24. Hírek.

Budapest II: 18.15 Német nyelvoktatás. Katonazene. 19.35 Versek. 20. Hírek. 20.10 Felolvasás. 20.35 Szórákóztató zene.

KEDD, MÁRCIUS 31

Bucuresti műsora lapzártáig még nem érkezett meg.

Budapest I: 6.40 Torna. 7. Hírek, hanglemek. 10. Hírek. 10.15 A kassai rádió műsorából. 11.20 Felolvasás. 11.40 Divattudósítás. 12.10 Magyar anyák öröme címen helyszíni közvetítés. Utánkönyvzene és közben 12.40 Hírek. 14. Szalonzene. Hírek. 15.20 Zongorajáték. 15.45 Felolvasás. Balettzene. 16.10 Gyermekdélután. 16.45 Hírek. 17.15 Zenekari hangverseny. 17.50 Boldog M. Veszprémben. (Felolvasás.) 18.10 Vonósnégyes. Hogyan készül a szobor? 19. Hírek. 19.20 Halászhangképek. 19.50 A rádiózenekar hangversenye. 20.50 Előadás. 21.20 Indulók. 21.40 Hírek. 22.10 Táncczene. 23. Idegennyelvű hírek. 23.25 Cigányzene. 24. Hírek.

Budapest II: 17.30 Ruzsin műsor. 18. Olasz nyelvoktatás. 18.30 Mezőgazdasági félóra. 19. Cigányzene. 20. Hírek. 20.20 Felolvasás. 20.50 Kedvelt hang-zenek.

Fájdalommal telt szívvel jelentjük, hogy

SZTROJINY LAJOS

nyug. óreáliskolai tanár

életének 88. évében március hó 27-én reggel, rövid szenvedés után elhunyt.

Temetése március hó 29-én, vasárnap délután 5 órakor lesz az aradi Eternitáre, felső temető halottas házából a róm. kat. egyház szertartásai szerint.

Gyászoló gyermekei és hálás tanítványai

Csillagfényes trópusi éjszaka az egykor mulatós Szingapurban

Vége van már a régi Szingapurnak, mióta a híres „Oroszlánváros” egy borzalmas hatású ostrom után Japán kézre került. Különösen élénk színekben elevenedik meg előttünk a régi „békebeli” „Szingapur”, ahová hat esztendővel ezelőtt Batáviából jövet, a Szumátra keleti partjai mellett elhaladva érkezett meg hajónk. A Tajones Pagor molóján kötöttünk ki egy füledt, februári alkonyaton... A kikötőben valóságos nyüzsgött a kínai „dzsunkák”, malajai „práhok” és egyéb szokatlan alakú és vitorlázatu vízi alkalmatosságok serege, amelyek közt egy angol torpedónaszádán kívül talán csak a mi nagy hajónk volt modern gőzös.

Arab „közzolgák” és malajai hordárok, burmai gyümölcsárusok nap- és esernyőtárolók, mert hiszen Szingapurban minden áldott nap esik az eső... Jávai bővészek, fehér gaze-nadrágjukban rettentő komolyan sétáló előkelő hinduk, ceyloni benszülött kereskedők meg kínai koldusok zagyva tömege nyüzsgő folyenkor, hajó érkezéskor a rakparton, amíg a lármatól és vegyes illatoktól szédelegni kezdő európai végül is be nem menekül egy néger söfför taxijába.

Hotel Raffles!

mondja riadtan, mire a taxi nekirámodik s európai szemmel nézve is szédítő iramban vág neki a zsúfolt kínai negyednek, amely a kikötőt az európai városrésztől elválasztja.

A korszerű civilizáció elsőnek egy közlekedési rendőr képében jelenik meg az egyik tágasabb utcakereszteződésnél. A rendőr óriási fehér „mükarokkal” dolgozik, amelyek a háttára vannak erősítve.

— Jé, de érdekes!... — hallatszik franciául az egyik autóból a hátunk mögött. — Hát nem olyan azokkal a fehér szárnyakkal, mint egy angyal?...

A forgalom erős,

a rendőrangyal

két szárnya még mindig szemben áll velünk.

— Mon Dieu!... — hallatszik újból. — Mikor érünk már a Raffles-be? Alig várom, hogy kissé rendezhuzhassam magam... azán meg nagyon szomjazom mar arra a híres ananász-cocktailre is...

Az angyalszárnyak végre elforjulnak, újra megromodunk. Taxiaink megkerülnek a Szent András székesegyházat, átsuhannak egy hidon s a pompás Paarkardók, riksák és „pousse-pousse”-ok tömegéből tievikelve, lefékeznek egy széles és alacsony fehér épület előtt, amelyek homlokzatán óriási zöldbetűk hirdetik a híres szálló nevét: „Raffles”...

Sokan azt állítják, ez a világ vagy legalábbis a Földkelet legelső szállója. Hát bizony... lehet, hogy ez is volt valamikor, Viktória királynő idejében. Bár mások szerint akkor is nagyobb volt a híre, mint tudjonköppen megérdemelte... Avult butorok a szőlőkben, színes, virágos fayence mosdótálcák, „faradt uzorlatu” pamlagok és karosszék. Bizony régi és neheztelős kényelmetlen itt minden!

Ezt azonban a vendégek legtöbbször észre sem veszi.

A rekkenő hőség

lől menekülve, nem nagyon válogatós és kényes az ember. Alkonyattáiban egyébként, amikor a tenger elől hűvös, friss szellő fujdogál, a szingapuri „society” az eszpalandón gyülekezik, az árnyékos fákkal szegett pompás, gyepes téren s az állandó nedves hőségűtől elütközött európaiak itt korzóznak egy-két várt. A szingapuri hivatalokban különben alig dolgoznak egy vagy két órát naponként s a legtöbb népis álmódorva gondolnak azokra az országokra, ahol hat vagy nyolc órát „lehet” tölteni az irodákban „punka” az ismert menneze-legyező nélkül is...

Estétkint a „diner” idején mindazonáltal sok ronzót és kellemeset találni a Raffles végig nyitott nenyvezeti tágas, hűvös éttermében, ahol szombatnőként valóságos

gála táncs'élyek

artanak. Igazi „far-east” bálakat, ahol hórihorgas angol tisztek, malaj törzsfőnökök merészen dekoitált eleségeivel s kíváncsi szemű amerikai missek valódi naharadsákkal járják a slow-foxot és a tangót... rakak és fehér burnusz, komoly egyenruhák meg pagálytarka köntösök exotikus összevisszasága kapaztatja a szemet.

A francia hölgy ékszerektől csillogó estélyi ruhában mennyi élvezettel szüresöli az annyira kívánt ananász cocktailt, a szálló híres reklámját, ami tudjonköppen alig több egyszerű limonádénál, bár étségkívüli friss és izletes. A hölgy férje egy idősebb angol ural beszélget, aki a Raffles név eredetét megvarázssa neki. A harsogó jazz miatt csak egyes monafoszlanók hallaszának át az asztaluktól.

— Sir Stamford Raffles... igen, az „R” kezdőetűl ezeken az ezüsttányérokon és kristályopharagon... Szingapur első nagy kormányzója volt. Itt a ren van a szobra. Az ismert gyönyörű rózsafajta róla neveztek el... De meg is érdemli. Nála nélkül

nincs ma Szingapur s Szingapur nélkül nincs távolkeleti kontrol...

Ebben a pillanthatban a szomszéd teremből

EXOTIKUS SZÉPSÉG

libben be egy félig-meddig európalasan öltözött, turbános malajai előkelőség karján. A nő arca és válla enyhén bronzszínű, a haja szinte kékesfekete. Az angol hirtelen megfogja a francia karját.

— Tudja ki ez a nő? Nézze meg jól. Ez a szin-

A Francia Akadémia „halhatatlanjai” tovább dolgoznak és minden csütörtökön ülést tartanak

Vannak intézmények, amelyeket nem söpörhet el a vihar. Ezek az intézmények nem az anyagban, hanem a szellemben gyökereznek és hagyományairól vértetik őket az erkölcsi és fizikai elmúlással szemben. Egyik ilyen intézménye Franciaországnak az Akadémia. A halandók végzetes tülekedésének fájdalmas éveiben is folytatja munkáját a halhatatlank testülete. A Francia Akadémiát is megviselték az idők viharai. Az Akadémiának szabályzata értelmében negyven tagja van. Az utóbbi években hat akadémikus eltávozott az élők sorából. Most harmincnyolc tagja van az Akadémiának, de ezek sem vehetnek részt mindannyian az Akadémia munkájában. A harmincnyolc tag közül ugyanis mintegy tizenöt él csak Párisban, vagy a megszállott ország-részben és így a többiek nem vehetnek részt az Akadémia ülésein.

MINDEN HETEN ÜLÉS

A Francia Akadémia nem törődve a változott körülményekkel és számos tagjának akadályoztatásával, úgy, mint békeidőben, most is minden hét csütörtökön ülése jön össze. Az ülés délután fél négy órakor kezdődik. A csendes Szajna-part kis palotájában, a hivatalos francia szellem múltját és jövőjét őrző ódon falak között lassan gyülekeznek a halhatatlanok. A harmincnyolc élő tag közül gyakran több mint huszan távolmaraanak az ülésekről.

Georges Duhamel, a híres író, az Akadémia ideiglenes titkára, minden héten kiírja az üléseket, jelölve annak, hogy a tudományos élet munkája nem állt meg, a francia szellem a mai körülmények között is alkot.

Meghalt a hajdani betyárvilág utolsó „becsületes” banditája

Korzikai szigetén meghalt a napokban a korzikai hegyek betyárvilágának utolsó romantikus hőse, Micaeli Felix, a „becsületes bandita”, aki nem valamelyik törvénybe ütköző kalandja, vagy a csendőrökkel vívott tüzharc során vesztette életét, hanem polgári módon párnák között halt meg hetvenöt éves korában, hosszabb betegeskedés után.

A sziget keleti partján egy kis faluban halt meg a „becsületes bandita”, aki igen nagy tiszteltetben állott a hegylakók között. Már hosszú évek óta nem utonállással, hanem jól jövedelmező fakeskedéssel foglalkozott.

Micaeli egy bandita vitte a bűn útjára. Ennek a banditának a befolyása alatt puskalövésrel megsebesített egy asszonyt. A csendőrök elfogták és a bíróság börtönbüntetésre ítélte. Amikor kiszabadult, megesküdt, hogy bosszút áll a banditán, ami rávette a bűnözésre és a gyilkossági kísérletre. Bosszuját végrehajtotta: egy napon agyonlőtte a banditát. A gonosztevő meggyilkolása miatt lett ő is bujdosó, miát a híres korzikai rablóvezérek. Az első világháború kitörésekor önként jelentkezett katonának, de jelentkezését nem fogadták el. Ekkor a korzikai erdőkben megbúvó katonaszökevényeket vette üldözőbe és kényszerítette őket jelentkezésre.

Később belépett az afrikai idegenlégőbe és amikor sebesülten Marokkóban kórházba került, felismerték. Hogy elkerülje a letartóztatást, sebesülten megszökött a kórházból és visszatért Korzika szigetére. A postakocsin két csendőrrel ismerkedett meg, akik elarulták neki, hogy Micaelit keresik, mert a bandita megszökött a marokkói kórházból és valószínűleg Korzikára menekült.

Micaeli összebarátkozott az őt kutató csendőrökkel, akik megosztották vele enniváljukat is. A legközelebbi állomáson a bandita leszállt a postakocsiról és a csendőrök megtalálták írásbeli üzenetét, amit hátrahagyott számukra:

„Micaeli bandita köszöni jószágukat”.

Később Micaeli felhagyott az utonállással. Gyakran megjelent puskával a vállán a hegyi falvakban,

gapuri malaj színház nagy drámai művésznője. Sikereit akármelyik európai primadonna megirigyelheti. Különben akitőlag félvér. Egy gyarmati hollan mérnök volt az apja.

A tánc éjfélig tartott, utána a zenekar rázendített az obligát angol himnuszra, melyet a jelenlevő állva hallgattak végig. A francia hölgy ezekután mindenáron a „kínaiakhoz” szeretett volna menni és alig lehetett meggyőzni, hogy ma már nincsenel meg a valamikor hírhedt opiumbarlangok.

Mily különös most, alig néhány esztendő elmulával visszamenekedni a csillagfényes trópusi éjszaka. Szingapur a ma a japánok kezére került s: Hotel Raffles többnyire angol meg amerikai vendégei helyett a fardát rugós pamlagokon most valószínűleg a japán hadsereg vezérkara piheni ki a fáradalmakat. (Fred).

AKADEMIKUSOK GONDJAI

Az ülések előtt az akadémikusok földi dolgokkal foglalkoznak: az életm. szerbeszerzés nehézségeiről, a híreg napok szenvedéseiről beszélgetnek, de a hivatalos ülésein csak a szakmai élet komoly kérdései kerülnek szóba. Szívesen foglalkoznak az akadémikusok a hivatalos szótár módosításával, nyelvtani kérdésekkel. Egyes akadémikusok a lapokban is hosszabb cikkeket szentelnek a francia nyelvtisztaság ápolásának.

ELHUNYT „HALHATATLANOK”

Az akadémikusok hivatalosan kerülnek egy témát, amely pedig nagyon népszerűvé vált: a választások kérdését. Az utóbbi években eltávozott az élők sorából Henry Lavedan, Marcell Prévost, Emile Picard, Henry Bergson, Louis Bertrand és André Bellessort. Közülük hárman már egy évnél hosszabb ideje haltak meg. Az Akadémia alapszabályai előírják, hogy a megüresedett helyeket az elhunyt akadémikusok halálát követő éven belül be kell tölteni. Az Akadémia azonban a mai körülmények között nem veszi figyelembe az alapszabályoknak ezt az egyik legfontosabb rendelkezését.

A MUNKA TOVÁBB FOLYIK

Egyszerűen interregnumnak tekintik a jelenlegi állapotot. Folytatják az Akadémia munkáját, de a háborús évek alatt nem gonoszkodnak a megüresedett tagsági helyek betöltéséről, mert Franciaország jelenlegi helyzete ezt nem teszi lehetővé. A halhatatlanknak van idejük kívánni a békét, a háborús éveket nem veszik figyelembe, majd a halandók véres tusája után választják be maguk közé a minden romlást túlélő szellem kimagasló képviselőit.

bársenyruhájában, lónáton. Sokkal nyugodtabb üzletágra tért át: fakeskedéssel kezdett foglalkozni. Hókoni és barátai neve alatt több jól jövedelmező szállítási vállalatot is létesített. A korzikai keleti partvidéken csakhamar híres lett kintinó vállalkozásairól, valamint arról is, hogy

a szegények védelmezőjévé szegődött.

A bastiai ügyész egy napon a következő levelet kapta a jó utra tért gonosztevőtől:

„Ön véget akar vetni a banditizmusnak. Ez igen egyszerű: hirdesse ki, hogy minden bandita, aki megöli egy büntársát, visszanyeri polgári jogait. Biztos, hogy ezért egyetlen bandita sem ölné meg társát, de ez a rendszer olyan légtörő teremtené köztük, hogy a végén mégis egymást gyilkolnak.”

Legutóbb tizenöt évvel ezelőtt került szembe a hatóságokkal.

A csendőrök nem tudták elfogni Micaelit, mire letartóztatták egyik nőismerősét, aki segített neki füzletei lebonyolításában. Micaeli különös bosszút forralt.

Utasítást adott, hogy egy általa megjelölt órában álljon meg a sziget minden közlekedése, a szállítások szünjenek meg, amíg nőismerősét szabadlábra nem helyezik.

Később azután a hatóságok abbahagyták üldözését, mert újabb bűnök nem követett el. 1931-ben a korzikai banditák ellen indított irtóhadjárat során őt nem keresték, mert tudták, hogy

nem veszélyezteteti többé a közrendet.

A nyilvános szerepléstől mindig intózott és amikor egy párisi újságíró meg akarta interjúolni, a korzikai banditák sorsára célozva ezt az üzenetet küldte az újságíró kérdését közvetítő barátjával:

— Romanetti meghalt, mert szeretett beszélni magáról. Ugyanerre a sorsra jutott Spada is. Azonban öreg bölcs vagyok, aki csak az erdőben, forrásban és a hegyekben bizik, amelyek nem árulnak el.

Micaelinek igaza volt: az erdők és a hegyek nem árulták el és szabadságát megőrizte haláláig.

UFA ÉS TOBIS FILMSLÄGEREK

GPU ügynökök az UFA városában

Előre leszögezzük: ezek a GPU ügynökök ismert és kedvelt filmszínészek, akik magánéletükben is szeretetreméltó férfiak. Azok a szerepek azonban, amelyeket a Ritter Karl által rendezett UFA filmek alakítanak, az emberi züllés legelső fokát mutatják. Ahogy a másutt a főiskolákon a szépművészeteket és adományokat tanítják, ugy a bolsevista terroriskolában a legbiztosabb gyilkossági és kínzási módszereket tanítják. Megtanulják hogyan kell pokolgépet készíteni és mérget keverni.

Ritter Karl tanár, a film rendezője, nyilatkozata szerint az emberi fantázia nem elegendő ahhoz, hogy a GPU ügynökök tevékenységét még csak el is képzelje az egyáltalán lehetetlen a valóságot a filmben visszaadni. Ez a film csak a GPU külföldi tevékenységének egyik kis szakaszát ismerteti. Még így is olyan sok a borzalom, hogy mindig enyhíteni kell az egyes jeleneteket és ezáltal a normálisan érző ember számára a filmet elképzelhetővé tenni. Engelmann

alakítja a GPU külföldi szervezetének vezetőjét, a frakkba bujtatott fenevadat, aki áldozatait országokon keresztül követi, amíg leterítheti. A segítőtársa a Haubenreisser Karl által játszott GPU ügynök. Az üldözöttek egy örmény szabadságmozgalom hívei és a dorpatyi egyetem egyik német hallgatója. Ezeket a szerepeket Dítmar Marina, Schmithberg Helene és Quadflieg alakítják. A jó és rossz között áll az elegáns és világótjárt Feodorowna zongoraművész Solari Laura, aki mint a moszkvai GPU központ ügynökje kettős játékot folytat, mielőtt a bolsevisták által meggyilkolt szüleit és testvéreit megbosszulja.

A cselekmény egyes jelenetei, amelyek drámai gyorsasággal követik egymást és a Balti államok fővárosaiban, valamint az északi államokban játszódnak le, a valóságban is megtörténtek és olkmányszerűen igazolhatók. A film csupán úgy dolgozta fel azokat, hogy egységes cselekményt nyújtsanak.

ELFIE MAYERHOFER
UFA-filmekben szerepel

Ötszáz gyermek filmezett Rudolf Forsterrel a Bécs 1910 című UFA-filmben

Micsoda izgalom volt ez Babelsbergben! Úzuttal nem az UFA-várost értjük, hanem Babelsberg városát. A városból ugyanis ötszáz gyermek filmezett. Hat és nyolc éves gyermekek voltak. Sokan talán úgy élik, hogy nehéz volt összeszedni ezt az ötszáz gyermeket. Pedig még néhány száz állott volna rendelkezésre, ha szükség lett volna rájuk. Talán sorsuk követék ezek a gyermekek szüleiknek a tisztaságra és jóviselkedésre vonatkozó utasításait olyan pontosan, mint a felvétel napján. Tanítóik és tanítónők kíséretében vonultak a stúdióba. Tágrányút szemekkel nézték a számukra idegen világot és derekszerű, szőfogaóán viselkedtek. Azután bevezették

őket a bécsi városházának a stúdiójában felépített tanácstermébe, ahol elfoglalták a hosszú, díszesen tenneti asztaloknál kijölt helyüket. A jelenet ugyanis azt az uszonát mutatta, amelyet Lueger dr. polgármester rendezett a bécsi árvagyermekek számára. Lueger szerepét Forster Rudolf játszotta, kit a gyermekek közül számosan megrohantak „autogramért”. A felvétel után a „honoráriumot” valódi uszonában kapták meg a gyermekek, de volt is jó étvágy. A filmfelvétel gépjel, amelyet kerekre szerelve vonultattak el az asztalok között, már régen nem fényképezett annyi lelkesedéstől kipirult arcot, mint a babelsbergi gyermekek uszonáján.

Dicséret

Eichheim Josef, az Eladott nagypapa című film egyik főszereplője a vendéglőben ült és a levesét kamalazta.

— Korcsmárosné — kiabálta — ebből nem egy tállal, hanem tizenkettőt kellett volna csinálnia...

— Ugy-e, hogy jó a leves — állapítja meg büszkén a korcsmárosné, de Eichheim leütötte büszkeségét:

— Nem, de azzal a sóval, amit ebbe a levesbe belelettem, tizenkét tányér levest lehetett volna megsózni...

Az udvariatlan kovácmester

Az Eladott nagypapa című Bavaria-film külső felvételeinél az egyik napon Erna Fentsch és Winnie Markus egy kovácmester munkáját figyelték. A kovács éppen lovat patkolt és ez annyira érdekelte a két filmszínésznőt, hogy egyre közelebb hajoltak a lóhoz.

— El a fejjekkel — kiabálta hirtelen a kovács — mert ha kirug a ló szerencsétlenség történhet.

— Persze szétmenne a fejünk — válaszolta az egyik filmszínésznő.

— Az nem volna éppen a legnagyobb baj — jelyezte meg nyugodtan a kovács — de a ló kifickamhatja a lábát...

PAUL KEMP

A HAZÁÉRT...
című UFA-film egyik jelenete

Költő a kaszányában

Schiller életrajzírói feljegyezték, hogy a világ egyik legnagyobb költője milyen gyötrelmes ifjúság és milyen emberfeletti küzdelmek után érkezett el oda, ahova a zseninek egyszer feltétlenül el kell érkeznie. Schiller ifjúságának drámai küzdelme erőteljes képekben elevenedik meg a Tobis nagy filmjében, amely mindenütt nagy sikert aratott. Schiller ifjúságának legkeserveesebb évei azok voltak, amelyeket mint zsoldos katoná töltött és a kaszánya falai lebirhatatlan sullyal nehezédtek lelkére. A zsoldosi vasfegyelem összetörte volna a költőt, akinek lelke csupa forrás és szárnyalás volt, ha ez a lélek nem lett volna olyan csodálatosan erős.

Színházi párbeszéd

— Hová mégy pajtás?
— Az Operába. Feleségem fellép. Balett-táncosnő.
— Mindig megnézted feleségedet?
— Mindig. Mert csak a színpadon látom úgy, ahogy otthon látni szeretném.
— ?
— Édesen mosolyog és lábujjhegyen jár.

A KAMARILA,
amely Bismarck kancellárt kínai falként övezte és nagy államférfi ellen az ifjú császárnál intrikált, körül leleplezésre az egyik német filmársaság által készített film, amelynek ideiglenes címe: **Elbcsúsztás.** Bismarck maga is sűrűn használta ezt a kifejezést, hogy kamarilla és elsősorban is Holstein báróra és társaira gondolt, akiknek sikerült Bismarck kancellár karrierjét aláaknázni.

SZÍNÉSZNÖK — SZÍNÉSZEK

GISELA UHLEN

mint az egyik kitűnő baritonista leánya Lipsésben született, már mint kislányt táncra kezették ki, színésznő akart lenni és a szülei beleegyezését Hamburgba történt szökésével akarta elnyerni. Tízennégy éves korában azután megkezdhette a tanulást, hogy színésznő legyen. Mint színésznő, alig játszott néhány alkalommal a színpadon és máris a filmhez került. Filmjeiben nagy sikert ért el. Legújabb filmje az **Ég és föld között** című UFA-film, amelyben Urtel Mária és Lukschy Wolfgang a partnerei.

LUKSCHY WOLFGANG

Berlinben született. Édesapja mernök volt, édesanyja pedig színésznő. Berlinben volt színővendék, mint színész a köingsbergi színházhoz szerződött. Harom év óta a berlini Scudler-színház tagja. Az **Ég és föld között** című UFA-filmben első filmszerepét játszta.

SOLARI LAURA

A szép trieszti színésznő, aki hazájában a közönség kedvence, a GPU-című filmben először szerepel, mint az UFA színésznője. A fiatal színésznő, aki az „estélyi ruha” számára született, véletlenül került a filmhez. Diákok, művelkedő amatőrök egy Rigoletto némafilmet forgattak. Szereplők utáni keresésükben megtalálták az akkor még iparművész Solari Laura fényképét az egyik fényképésznél és „szerződtették”. A film és együtt Solari Laura rendkívül tetszett a közönségnek. Ennek az volt a következménye, hogy a művésznő megkapta első nagy filmszerepét.

HEINZ WELZEL
az UFA stúdió tehetséges film-színésze

SPORTTESEMÉNYEK

Basarabia-kupa bajnokság mai országos műsora

Ma már országsszerte megindulnak a Basarabia-kupa bajnoki mérkőzések. A műsor a következő:

I. csoport:

Timisoara (Temesvár): CFR—Chinezul-CAMT, Banatul-pályán, délután négy órakor, vezető Constantinescu. A mérkőzés nagy jelentőséggel bír, mert a jelen valószínűleg szerint a legjobb timisoarai (temesvári) csapat is bejut a kupaküzdelmek országos előszakaszába. A mérkőzés győztese tehát már az országos szintű képviselője lesz a timisoarai (temesvári) csapatnak a további küzdelmekben. A mérkőzés vezetője, bár a Chinezul-CAMT csapatának több esélye

Resita (Resica): UDR—SSMR, vezető Daju (Ti-

misoara—Temesvár). A mérkőzésnek a helyi vetélkedésen kívül már nem sok jelentősége van, mert az UDR már a csoport bajnokának számít.

IV. csoport:

Petrosani (Petrozsény): Jiul—Minierul, vezető Cosma. Cugir: UM Cugir—Lonea, vezető Petric.

X. csoport:

Bucuresti: Carmen—Sportul Studentesc, Rapid—Unirea Tricolor és Juventus—Venus.

Hátralékos mérkőzések: Sibiu (Nagyszében): Arsenal—SGS, vezető Rusu Gabriel. Brasov (Brasó): UAB—Metrom, vezető Belindu. Galati: Gloria CFR—DVA.

A NAC Budapesten játszik a Ferencvárossal

A NAC pályája füvesítés alatt áll, a másik nagydió pályája sem füves, így bár a NAC a pályaválasztó, mégsem játszhatik odahaza, mert az MLSz a szűz idényben már csak füvesített pályákon engedélyezi az NB I mérkőzések rendezését. A NAC ezért meggyezett a Gammával és annak otthonában játszani a Ferencvárossal, míg a Gamma előmérkőzést játszik az SzVSE csapatával. A műsor ilyen torlódással a MÁVAG—Szolnok bajnoki mérkőzést már megjátszották le Budapesten.

A magyar NB I mai fordulójának sorsolása (zá-

rójelben az őszi eredményekkel) a következő: Ujvidék—SalBTC (1:3), WMFC—Elektromos (2:1), NAC—Ferencváros (4:1), KolAC—Lampart (2:1), Szeged—Kispest (1:3), DiMÁVAG—Ujpest (2:2), Gamma—SzVSE (4:2), MÁVAG—Szolnok (0:4).

A forduló legnyitább mérkőzéseinek a NAC—Ferencváros és a Diósgyőri lejárására kerülő DiMÁVAG—Ujpest találkozó látszanak, bár meglepetések csaknem valamennyi mérkőzésen adódhatnak.

Szolnok vezet a magyar bajnokságban

Az MLSz megsemmisítette a Szegeden lejátszott WMFC—Szeged AK mérkőzés 2:1-es eredmé-

nyét és a mérkőzésnek nyolc napon belül való újrajátszását rendelte el. Ezzel a döntéssel a Szolnok került a magyar bajnokság első helyére a meglévő 32 pontjával, míg a WMFC-nek most csak 31 pontja van és a

második helyre került.

A döntés előzményeiben a Szeged AK feljelentést tett a WMFC—Szeged mérkőzést vezető Kiss M. Ernő játékvezető ellen, hogy a mérkőzést megelőző este a WMFC vezetőivel együtt szórakozott Szegeden és a másnapi mérkőzésen a WMFC első gólya lesből esett, míg a második, szerintük, indokolatlan 11-esből. A vizsgálat szerint a játékvezető rosszhiszeműségét nem lehetett megállapítani, mert a lesnél a partjelző sem intett, míg a 11-es indokolt volt. Az MLSz ennek ellenére is a szabályokon felülemelkedve az újrajátszás mellett döntött.

Mai timisoarai (temesvári) barátságos mérkőzések

A Banatul-pályán délelőtt fél 11 órakor Chinezul-CAMT II—Juventus, délután 2 órakor Banatul—Patricia. A Vulturii-pályán délután 4 órakor Vulturii—Progresul.

Sport hírek mindenfelől

Ranghild Hvéger, a dán uszó világrekordernő, aki eddig 43 világsucseredményt ért el, visszavonul a versenyzéstől és ezentul teljes erejével az ifjúság nevelésének szenteli idejét.

Barcelonában tartották a spanyol teniszbajnokságokat. A férfi egyest Carles nyerte.

A cseh-morva protektorátus labdarugó bajnokságában nagy meglepetést keltett az utolsó helyezett Sparta 6:0 arányú győzelme a Bohemians felett. A további eredmények: Bata—Kladno 6:3, Olomo—Zidnice 4:2, Viktoria Pilsen—Limburg 2:2, SK Pilsen—Pardubice 2:2. A bajnokságban a Slavia vezet 22 ponttal, míg a Sparta fenti győzelme ellenére is az utolsó 5 ponttal.

Próhirdetések

Átkalmazás

vezetőnőt, izraelitát 2 személyhez, egy családtagnak keresek. Bővebbet írom "Cégnél. Timisoara (Temesvár) Bratianu utca 33. (3465)

szűz felvételnél. Arad, Corneliu utca 13. (Volt Sft. Gheorghe) (1856)

Yves kelme-fésűsegédek

keres azonnalra Müller Péter festőde. Timisoara (Temesvár) II., Mircea cel Mare utca 1 szám.

szűz értő mindenes jó bizonyítványt április 1-re kerestetik. Arad, Muresului 4, Cukorgyár közelében. (1863)

mekkissasszony éves bizonyítványt azonnalra vagy elsejére felvélni. Timisoara (Temesvár) IV., Mircea cel Mare utca 8. szám. (738)

vezető felvétetik. Az asszony beállítását kell vállaljon fizetés ellenében. Gamm, Arad, T. Vladimirescu utca 10. (1844)

leány, rendezés és megbízható a "Cégnél" gyógyszerterápiára Timisoara (Temesvár) I., Bratianu-tér 4. szám. (3470)

családból való fiatal leányt 12—15 éves keresek gyermek mellé. Arad, Oituz utca 45. (1901)

analízis belépésre keresek négy éves leányt és tíz hónapos kislányt mellé. Gyakorlattal rendelkező 3 négy éves beszélő előnyben. Farkas, Timisoara (Temesvár) Bonnaz utca 7. szám. (volt Török-u.) (754)

szűz felvételnél állandó munkára felvételre. Arad, Stroescu utca 13. szám. (1833)

Bentlakó fiatal orvost keres Pozsgay-szanatórium, Arad. (1876/a)

Keresünk ügyes művi!
ki a lakatos munkához is ért. Ajánlatokat „Ügyes” jellegre a kiadóba kérek.

Házmeztartó vagy házmesternőt magánháza, azonnali belépésre keresünk. Érdeklődni lehet: Timisoara (Temesvár) I., Lonovici utca, Missio-kegytartógyár-területen. (5054)

Állást keres

Főkertész, hosszú évek során teljesen hadmentes, perfekt gyümölcsben, zöldségben s parkirozásban, garanciaképes, nagyobb kertészetet átvenne részese-désre, esetleg hozzá illő állást vállalna már április 1-től is. Ajánlatokat „Fő-kertész” jellegre a timisoarai (temesvári) kiadóba kérek. (728)

Házvezetőnőnek menne keresztény ur-nőt, ki a háztartás minden ágában per-
fekt. Vidékre is megy. Timisoara (Te-
mesvár) IV., I. Vacarescu 31., ajtó 8. (744)

Gyermektelen házaspár keres házme-
steri állást, azonnalra vagy május 1-re.
Timisoara (Temesvár) III., Odobescu-
utca 6, házmesternél. (750)

Hadmentes érettségizett keresztény ga-
ranciaképes, magyar-német nyelvtudás-
sal irodai, esetleg raktárnoki állást ke-
res. Cimeket „Hadmentes” jellegre Re-
clama hirdetőirodába, Arad, Eminescu
8 alá kérek. (1904)

Lakás

Butorozott szoba kiadó, konyhaszűz-
lással, keresztények részére. Timisoara
(Temesvár) IV., I. Vacarescu 31. szám,
ajtó 8. (745)

Egy szobás lakást keres május 1-re
rendszerető, gyermektelen házaspár.
Timisoara (Temesvár) III., Odobescu-
utca 6, Füzér. (751)

Keresek május, esetleg augusztus 1-re
4—5 szobás modern lakást, lehetőleg
kertes villában, villamoshoz közel, nem
a periferián, lehetőleg a III. vagy VI-ik
kerületben. Ki ilyenhez juttat, 5000 lei
jutalomban részesül. Ajánlatokat „Ke-
rtes lakás” jellegre a timisoarai (teme-
svári) kiadóba kérek. (770)

**E. ATLASZIBI
KOZMETIKA**
ARAD, Strada I. Vulcan 15 sz.

Szép lakás 1 szoba, konyha és kert ki-
adó és egy hálószobabutor eladó. Arad,
August utca 2, vesztőhely. (1900)

Adás-vétel

Veszünk új vagy használt gummi szige-
telésű villanyhuzalt és Bergmann csö-
veket. Krauser, parkettagyár, Timisoa-
ra (Temesvár) Telefon: 18-46. (768)

Wertheimkassza 2-es számú, selyemer-
nyős luszter 600 leiert, jégsekrény,
Adler írógép, kerti pad, kerü garnitúra,
antik komód, sekrény, állópult, nik-
kelgép és éjjeliszekrény eladó. Timisoa-
ra (Temesvár) III., Gen Mosoiu utca 5,
I. emelet. (769)

Trencskő, jó állapotban levő eladó. Ti-
misoara (Temesvár) Blaskovics-telep,
Geml utca 42. (3469)

Egy nagy cimpéh fürdőkád eladó Arad,
Oituz utca 81. (5053)

Eladó Super-rádió, 3 plus 1 lámpás,
gyermeksportkocsi és patefon. Timisoa-
ra (Temesvár) II., Stefan cel Mare utca
56. szám, Thomas. (766)

Ebédlő, hálószobák, kombinált szek-
rény, matracok, ottomanok, Thonet-szé-
kek, varrógépek, konyhabutorok, egyes
ágyak, szekrények, kombinált szekré-
nyek olcsón, kasszák és irodaberende-
zések stb. olcsón kaphatók Blidariunál,
Timisoara (Temesvár) IV. kerület,
Küttl-tér 2. szám alatt, az ud-
varban. Megvételre keresünk sürgő-
sen teljes lakásberendezéseket, szőnye-
geket, varrógépeket stb. Magas árat fi-
zetünk. (3411)

Négy család méh eladó. Tóth István,
Timisoara (Temesvár) Ronat, Rozetti-
utca 43. (5055)

Boross ügynökség

Arad, Bratianu utca 21
Bérház 1x3, 1x2 és 4x1 szobás la-
kással 1,750.000 lei. 2 lakásos für-
dőszobás új villa 900.000 lei.— Per-
neavai 3 lakásos masszív téglaház
420.000 lei. — Neumann-gyárnál 2
szoba előszobás magánház 400
négyyszöglet 290.000 lei.

Kombinált szoba, fotellekkel, elsőrendű
kivitelben, rollós íratszekrény, amerikai
írásztal eladó, ugyanott esetleg két
szobás modern garconier is átadható.
Érdeklődni Dr. Pelle ügyvédnél. Timi-
soara (Temesvár) Venetia utca 2 szám.
Telefon 24-02. (752)

Két fuvar szőnye eladó. Timisoara (Te-
mesvár) III., Vasile Adamachi-tér 8.
(5051)

Ottoman, jókarban levő megvételre ke-
restetik. Cimeket a timisoarai (teme-
svári) kiadóba kérek „Készpénz” jellegre
(5050)

200 kg-os és 750 kg-os mérleg, 80 mé-
ter hosszú vastag kötél, takaréktűzhely
eladó. Timisoara (Temesvár) IV., Fröbi
utca 36, II. em. ajtó 25. (732)

Kis szőlőt kolnával a Hegyalján meg-
vételre keresek. Cim a Reclama hirdető-
irodában, Arad, Eminescu-utca 8
(1843)

Kombinált ebédlőt, diófurnéost, meg-
vételre keresek. Cim a timisoarai (te-
mesvári) kiadóban. (712)

Jókarban levő női biciklit veszek. Cime-
ket a timisoarai (temesvári) kiadóba
kérem leadni. (741)

Rövid zongora jó állapotban és 6 sze-
mélyes ebédlő szerviz megvételre keres-
tetik. Cimeket „Jó vétel” jellegre a ti-
misoarai (temesvári) kiadóba kérek
(5049)

Keleti perzsaszőnyeg 180x110 cm. jó
állapotban eladó. Megtekinthető 11—3
óra között. Cim a timisoarai (temesvá-
ri) kiadóhivatalban. (5052)

A Tempo bizományi üzlet Arad (Fischer Eliz-palota) ajánl: keleti és belföldi szőnyegeket, íróasztalokat, varró- és írógépeket, ládászoba-, ebédlő- és szalonbutorokat, kaszárokat, festményeket, rekamiéket, kasszákat, egyes butorokat. Porcellának és díszárgyak nagy választékban. Veszünk megbízóink részére teljes lakásberendezéseket, modern és antik butort, szőnyegeket, ezüstöt, varrógépet, nemes porcellánt. Zálogédű látját meghosszabbítjuk. Futárunk hetenként kétszer megy Timisoarara (Temesvárra). **Tempo**, Arad (Fischer Eliz-palota). Telefon: 19-75. (4028)

Jókarban levő, könnyű, kétszemélyes kajákat megvételre keresünk. Timisoara (Temesvár). Telefon: 37-06, 37-08.

Jégszekrény, 2 m. magas, 2 ajtó, élelmiszerüzletnek alkalmas eladó. Tempo, Arad, Fischer Eliz-palota. (1869)

Eladó 3 darab négyhónapos angol malac (oltott). Timisoara (Temesvár) IV., Gării-utca 17, fatelep. (726)

Kombinált szobák, prima kivitelben és konyhaberendezések beszerezhető, Cziszternél, Arad, Calea Bihorului 24.

Használt ládákat, magas áron, bármilyen mennyiségben vesz I. Trailescu, I. Mesarusu & Co. Arad, Bulevardul Regina Maria 20. szám. (1865)

Veszünk 4-5 drb. boroshordót 150-300 literig. Arad, Episcopul Ciorozariu 8. szám. (1873)

Villanyvasalót megvételre keresek. Török, Arad, I. Rusu Sirianu utca 13. sz. 1-től 1/2-ig. (1877)

Eladó jókarban levő 8 HP. magánjáró cséplőgarnitúra, Shurtleworth, kuzánna, elevátorral, teljes szíjjáráttal és hozzávaló felszereléssel. Clopodia 353. szám. (743)

Villanyerőre berendezett gőzmosóda eladó. Cim Reclama hirdetőben, Arad, Eminescu utca 8. (1888)

Villanegyedben

uj kétlakásos, modern villa (4 és 2 szobás) 2,000.000, uj, félemeletes, 2x3, 1x2 sz. bérvilla (minden lakás fürdőszobával) 1,850.000. Hatschek Bul. Carol 17. Telefon: 16-95.

5-ös Lister motor 3 col centrifugálpumpa-val eladó. Covasint, Arad megye, Zipef Károly. (1896)

Sft. Anán (Ujszentannán) Zimmermann-féle vendéglő berendezéssel együtt eladó. (1891)

Földbirtokot keresek megvételre, 80-90 holdat, Nagyvárad vagy más visszacsatolt város közelében. Ajánlatokat „Épületekkel” jelígre a timisoarai (temesvári) kiadóba kérek. (763)

Szép női kabát, bélelt, asztalnemű eladó Timisoara (Temesvár) II., Genova utca 32 szám. (765)

Gyöződjön meg, hogy elegáns, legújabb modellalakok nagyon mérsékelt áron Weinbergnél Donáth Elza kalapüzletében, Arad, Metianu utca 15 alatt. Átalakítások precizien, modellek után. Füzők rendelésre ugyanitt. (1886)

Eladó egy nagy férfivarógép. Arad, Cicio Pop utca 14. Szabóműhelyben.

Bor literenként 80 leitől kezdve kapható Borbély Ferenc bortermelőnél, Arad, Doamna Balasa utca 22. (1884)

Tehéntrágya 3 vagonnal eladó. Kivánatra haza küldjük. Cim. Arad Perneva, Sava Raicu utca 142. (1905)

3 plus 1 lámpás hálózati rádió olcsón eladó, Arad, Calea Saguna 96. (1899)

Eladó Singer férfivarógép és 3 plus 2-es modern Philips rádió, Arad, Alex. Lahovary utca 7. (1903)

Biedermayer szalongoarnitúra asztallal eladó. Timisoara (Temesvár) I., Gen. Grigorescu utca 4. szám. (757)

MINŐSÉGI HARISNYÁK

REISER

- tisztaselyem

a luxus selyemharisnya természetes selyemből felülmulthatatlan anyag, munka

Areca

Extra Superlin 314

a nagy igényeket kielégítő vékony Voile-harisnya

Areca

- Superlin 307

a pókhálóképes selyemharisnya

Areca

- Gita

a nagyon olcsó utcai selyemharisnya

Areca

- Asta

a mindennapi harisnya rendkívül kiváló minőségben

ARECA R. T.

Harisnyagyár készítménye, Sibiu

Egy antik kisebb vitrinkredenc eladó. Cim Reclama Hirdetőben, Arad, Eminescu-utca 8. (1879)

Jókarban levő Schapirograf megvételre kerestetik. Cimeket Reclama Hirdetőbe, Arad, Eminescu-utca 8. szám alá kérek. (1871)

Téglaából épült, oseréppel fedett, díszesebb kivitelű lugas, műkövirágállványok, vázák, lépcsők eladók. Arad, G. Coanda-utca 9. (1872)

Eladó 4 darab 6 hónapos fajmalac. Uj Micalaca, Miron-utca 14. (1870)

Értékes festmény, vaságy matracal és egy lakksiszolt előszobafal eladó. Arad, Doamna Balasa-utca 96. (1872)

6.000.000

belvárosi emeletes bérház, 2x4, 4x2, 2x1 szobás komplett lakás, (minden lakáshoz elő-, fürdőszoba és személynizeti helyiség, parkett) 800 négyszögöl kert és gyümölcsös. HATSCHKEK, Bul. Carol 17. szám. Telefon: 16-95.

Tavaszi ültetésre elsőrendű, kétéves bokorrozás kaphatók, különböző fajtákban, 10 drb. 380 Lei, 20 drb. 650 Lei. Horticultura Gáspár, Hoghiz, judetul Tarnava-Mare. (3472)

Háló ottomán eladó. Timisoara (Temesvár) I., Gen. Grigorescu utca 4. (761)

Egy igen finom előszoba, komplett vitrinrel és szőnyeggel zöld indantren szövettel bevonva, olcsón eladó. Timisoara (Temesvár) I., Gen. Grigorescu utca 4. szám. (762)

Komplett diófaebédlő olcsón eladó. Timisoara (Temesvár) I., Gen. Grigorescu utca 4. szám. (760)

150 katasztrális hold birtokomat Lugojtól 13 km. (több évre is) bérbé adom. Dr. Monjalledt, Arad, Mocioni-utca 3. szám. (1837)

Két csillár (ebédlő és háló) eladó. Timisoara (Temesvár) I., Gen. Grigorescu utca 4. szám. (758)

Két börfotell és asztalka eladó. Timisoara (Temesvár) I., Gen. Grigorescu utca 4. szám. (759)

Porszívó és parkettkefélogép, 110 voltos eladó. Timisoara (Temesvár) I., Gen. Grigorescu utca 4. szám. (755)

Zsidó ingatlanok

Ipari vállalatok, üzletek átruházását f. év április 14-ig kell bejelenteni. A miniszterium által előírt szövegű

NYOMTATVANYOK
már is kaphatók

DESENOTEHNICA

Timisoara, Bul. Diaconovici Loga, visá-vis Banatia. Ugyanott a beadványokhoz szükséges okiratokról a legszebb kivitelű fotokopiákat készítenk.

Nagy csiszolt tűkór, uriszobába alkalmas, farámával eladó. Timisoara (Temesvár) I., Gen. Grigorescu utca 4. sz. (756)

Vennék jólmenő üzletet vagy vállalatot 400.000 leig. Ajánlatokat „Exisztencia” jelígre a timisoarai (temesvári) kiadóba kérek. (759)

Snurtext-zsinór

bortni, passzománt stb. szövő-gépek, (Butskó utódja), elköltö-zte Arad, Str. Marasesti 33. sz. 1. á, ahol továbbra is jutányosan és szakszerűen kivitelez minden gépkészítésre vonatkozó megrendelést.

Különléle

Egy millió leit befektetnék gyarba vagy üzembe, részeseésre, vagy más kombinációra. Cim a timisoarai (temesvári) kiadóban. (7)

Poloskairást, parkettasurofást, garcia mellett vállal: Lovas, Arad, Bulevardul Regina Maria 18. szám. Házmaternél. (40)

Keresünk május elsejére nagyobb cért hordó-tárolásra. Cim Reclama Hirdetőben, Arad, Eminescu-utca 8. (18)

Géplakatost vagy technikust, kis társat mint társat keres egy jólmenő ipari vállalat. Írásbeli ajánlatot „1934” jelígre a timisoarai (temesvári) kiadóba kérek. (7)

Figyelem Brasov-iak! Halestély esztergályos szombaton és vasárnap Hirdetőben. Hosszu utca 213 sz. Telefon: 39-92. (34)

Keresek idősebb férfi részére, kellemes otthon, teljes ellátással. Cim: „Földszint” jelígre Reclama hirdetőben, Arad, Eminescu utca 8. (18)

Betársulnék jólmenő üzletbe vagy vállalatba 400.000 leiel. Ajánlatokat „Exisztencia” jelígre a timisoarai (temesvári) kiadóba kérek. (7)

Elveszett 1 szürke kanca február 27-én. Megtalálóját jelentse az utvini közlőházban. (7)

Elveszett március 20-án, pénteken Pecica (pécskai) uton Varga József csillár, Andrány vasraktáratól a városban egy M. M. monogramu ágyneműt tartalmazó barna koffer. A megtalálóját személyleírás van. Kérem az illető személyt érdeklődni a Reclama Hirdetőirodában, Arad, Eminescu utca 8. szám. (7)

Valódi izletes házikoszt elvitelre Arad, Rusu Sirianu utca 20., ajtó 2. (18)

Husvételre permanent vas-, vízvezetékkel, legolcsóbban csinált Piroksy-szalomban. Arad, Főpostalelet, Bratianu utcában, kath. templom mellett. (18)

Kisebb, jófelszerelt könyvnyomtatás megvételre keresek, esetleg betárolás. Lehet vidéken is. Ajánlatokat „Szakember” jelígre Reclama, Arad, Eminescu utca 8 alá kérek. (18)

Gyógyszerész és vegyész urak! Gyógyszerek és vegyületek darálására, a Riedl, cukor és fűszerdaráló, Arad, Eminescu utca 24. (18)

Ha nem süt a takaréktűzhelye vagy tüzelőanyagot fogyaszt, szakszerűen kitapasztom. Lap utján hához megkérlek. Gál, Timisoara (Temesvár) III., Rumbescu utca 19. (18)

HATSCHKEK ÜGYNÖKSÉG

Arad, Carol-körút 17. (v. 46) Telef. 16-95.

ARAK EZREKBEIN!

Házak: 50.000: erdélyi nagyvárosban, dorn plockház. — **8000:** belv. bérház. — **5500:** 13 bérlemény, nagy jöv. — **4500:** ház 170. jöv. — **3500:** belv. üz. ház. — **3200:** 5 bérl. 160. jöv. — **2500:** 2 modern, 3 kis lakás. — **2200:** 1x4, 12 modern kompl. lakás, terraszok, ke. — **2000:** elosztható telek 5 lakás közköznál. — **1600:** főtérnél 2 lakásos uj ház. — **1400:** belv. 2x3 sz. kompl. — **1300:** apartament, villa. — **900:** emeletes ház, 300 öl gyüm. nagy front, jó jöv. — **800:** Via Sagunánál uj 3 lakásos. — **600:** Via Nagyb. — **500:** Viztorony táján, b. kert. — **400:** II. ker. sarokház. — **380:** gradistei 3 lakás. — **350:** calacai nagy kert. — **Földek:** 1 banati 330 k. h. I-a szántó, 7 épület. — **6700:** Tsoarhoz közel 113 k. h. tart. — **6000:** szőlő, gyüm. és boigárkert épít. — **4500:** Lipovához közel 90 k. — **3000:** beltelek 12 k. h. — **2300:** Arad, lett I-a 23 k. h. — **1500:** utvini: cse. h. tart. — Csereingy. (18)